

ЭРКИН КОССИМОВ

ЁЛГИЗЛИККАР
МАЛХАМ
МИСРАЛАР

Қосимов Эркин Умарали ўғли

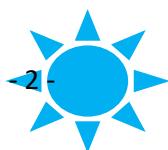
Ёлғизликка

малҳам

мисралар

ЯНГИ АСР АВЛОДИ

**ТОШКЕНТ
2022**

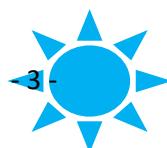
Масъул муҳаррир:
Тоҳир Малик –
Ўзбекистон ҳалқ ёзувчиси.

Тақризчилар:
Анора Махмудова – ўқитувчи, Ўзбекистон Қаҳрамони;
Абдуқаҳхор Ибрагимов - драматург , ёзувчи,
Ўзбекистон санъат арбоби,
Одилхон қори Юнусхонҳожи Исмоилов,
Тошкент шаҳар бош имом хатиби“Шайх
Зайнидин”жоми масжити имом хатиби
Шукрулло Ҳожи Убайдуллаев – шоир
“Ёлғизликка малҳам мисралар” ён дафтаридаги
битиклар.

Рисола муаллифларининг ҳаёт тажрибаси, ҳамда доно улфатлар сухбати, радио -телевизор ўгитлари, бадиий асарларда ёритилган муаммоларни фалсафий ечимлари асосида ёлғизликда қалам тебратиб битилган ён дафтаридаги доно сўзлар мажмуасидан иборат.

Ушбу фалсафий-доно сўзлар тўпламида ақл-донолик калити, онг ва фикрлаш, камтарлик, ҳалоллик, устозларни улуғлашга доир, шунингдек, ёлғончилик, порахўрлик ва уни қоралаш каби тубан иллатлар фалсафий таҳлил қилиниб ёзилган.

Ёшлиар тарбиясида икки қондош Ўзбек ва Турк ҳалқларининг абадий дўстлигини тарранум этувчи ушбу китоб барча ўқувчилар, шунингдек олий ва ўрта-маҳсус таълим ўқув юртлари талабалари учун маънавий ва маърифий ишлар борасида ўқув қўлланма сифатида тавсия этилади.

Мангу дўстлик

Элни иноқ қилмоқ, Юртбошим
Шовкат нияти,
Бешта эл тинчлиги
Юртим нияти.

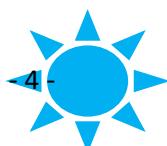
Қўшни давлатларни ,
рахбарлари хам,
Дўстлик ипин улашда,
Бўлдилар хамдам.

Ўзбегув- тукманлар,
Кирғизу-турк
Кўп асрлар тожик,
Яшаган иноқ.

Бу эзгу аъмолни,
Ардоқлаб илфор
Яна Шарқда яқдил
Яшамоқ даркор.

Бирлашиб қардошлар
Улуғ амалга,
Бешта халқ қўл узатди,
Хур истиқлолга.

Дўстликка имкониат ,
Берилди яна
Дўсту қадрдонлик,
Қилди тантана.

Шарқда беш миллатни
үстирган диор,
Буюк келажакка ,
Боқар умидвор.

Беш қўлдек бирлашди,
Беш улуғ миллат.
Энди бошга тушмас,
Айрилик, аламу-кулфат.

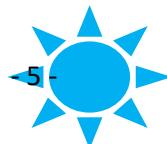
Дўстлик қалби ила
Давлат безанди,
Имон нури билан,
Шавкат кувонди.

Доно бўлди Юртбошим,
Харбир жихатдан,
Рахматлар ёғилмокда,
Харбир элатдан.

Бешта эл раҳбари,
Бўлса тотув,мард,
Шарқимни шанига,
Тушмагай хеч гард.

Бу Шавкат кашф этган,
Чин даврон бўлди.
Бошлар кўкка етган,
Хур замон бўлди.

Доим омон бўлсин,
Юртбошимдаин зот.
Қиёматга қадар,
Сийласин хаёт.

Ёмонлик кўрмасин,
Кўрмасин завол
Завол тилаганлар,
Бўлсинлар увол.

Бешта юрт ғамхўри ,
Юртбошлари бор.
Мустақил давлатда,
Жасур фидокор.

Жонин аямаслар,
Ватанин дебон,
Бешта улуғ раҳбар,
Беш ахли имон.

Бирлаштириди Шавкат,
Беш элатни у,
Шараф-шон тилаймиз,
Гулласин мангум.

**Шукурулло Ҳожи Убайдуллаев,
Эркин Умарали ўғли Қосимов**

СЎЗ БОШИ

Ўзбекистон ва Туркия Президентларининг оламшумул эзгу ғоя ва ниятлари аста – секин рўёбга чиқаётганни ҳалқларимиз онгига келажакда фаровон хаёт пойдеворини қураётганимизга ишонч туғилаётганлигининг амалдаги исботидир. Шунингдек, ёшларни келажакдаги орзу умидларини рўёбга чиқаришдаги Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирмонович Мирзияевни бир қатор фармону-қарорлари бутун жаҳон ахли эътборини

тортаётганлиги шахс ва жамият маънавиятининг устуни эканлигидан даракдир.

Шундай экан, ёшларимизни асранимиз лозим, улар қалбини тўлқинлантираётган муаммоларни ўрганишимиз, илфор мафкураларни халқимиз онгига сингдиришимиз лозим. Уларни иймонсиз, ёвуз оқимлардан асраш “гуноҳ билан савоб” ишлар фарқини таҳлил қилиб тушунтириш каби буюк вазифалар ҳаёт ўчғида чиниккан доно оқсоқоллар, олиму-фозиллар зиммасидадир.

Жаҳон ҳалқлари тараққиёти жараёнида мислсиз заҳмат чеккан Имом Ал-Буҳорий, Абу Райҳон Беруний, Алишер Навоий, Абу Наср ал-Форобий, Абай Қунонбоев каби юзлаб исътедод ва теран тафаккур даҳолари яхшилик билан ёвузлик фалсафасини яратдилар. Уларнинг доно сўзлари инсон ақлини чиниктиради ва ҳар кимни бунёдкор бўлишга етаклайди.

Сиз ўқиётган “Ёлғизликка малҳам мисралар” китобида оқилу-фозил, доно инсонлар сухбатларидан йигилиб, ёлғизликда фалсафий озуқа берадиган ибратли сўзлардир.

Инсон ҳаётида минглаб ҳар хил табиатдаги одамлар билан учрашади, қуюқ сухбатлар қуради. Уларни феълатвори, насл-насаби, маъданиятини таҳлил қиласиз ва сўзлар маъносига эътибор қиласиз, сўнг уларни барчасини умумлаштириб унинг маънавияти ва мафкурасига баҳо берасиз. Шунингдек, ойнайи жаҳонда кўрсатилаётган барча кўрсатувлар, театр, кино сабоқлари ва ҳар турли қувончу - ташвишлар инсон мафкурасини бойитади ва ҳаёт фалсафаси сени янада чиниктиради, донолар боғида сайр қилишга етаклайди.

Ҳаётнинг ўзи ҳам ҳудди сахнадаги ўйинга ўхшайди. Ролингни моҳирона бажарсанг, сен халқ назарига тушасан ёки акси бўлар экан.

Ушбу китоб чанқоқ ўқувчи учун бир совғадир. Албатта, шарқ фалсафаси ва адабиётида бундай йўналиш янгилик

эмас. Ўзбек адабиётида шундай жанр бир неча юз йиллар муқаддам бунёд этилган. Аммо бундай йўналишда ёзилган китоблар айтарли кўп эмас. Буюк доно алломалар айтган нодир хикматли сўзлар, мақоллар, ақл бовар қилмайдиган жуда ўткир фалсафий асарларнинг барчаси тўпланса юзлаб китобларга сифаслиги мумкин.

Бундай доно сўзларни ўқиб таҳлил қилсангиз улар сизни баҳслашишга ундейди. Мазмун рақобатларини кўрасиз, бир сўз иккинчисига соя солаётгандек бўлади. Натижада сизда фикрлар фалсафаси алланга олади, билимингиз янада ошади, донолар боғида сайр қиласиз ва ниҳоят ҳозирги ҳаёт фалсафасини чуқур фикрлаб, умрингиз мазмунини янги доно сўзлар билан бойитасиз.

Китоб муаллифларни ён дафтарида йиллаб йиғилган ва ижод қилинган мақола ва рисололарни давоми деса хам бўлади. Қўлингиздаги “Ёлғизликка малҳам мисралар” мазмунан ҳозирги даврга мослаб маънавий ҳаёт манзарасига фалсафий-бадиий сайқал бериб кенгайтириб ёритилган жанрдир.

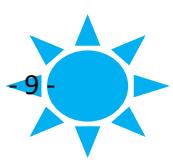
Муаллифлар китобдаги мақол ёки нодир сўзларни кўр-кўrona йиғмаган, балки уларни янги мазмун бериб фалсафий бойитган, ўқувчи саволларига қисқа ва лўнда жавоб берган. Шулар қаторида мутлоқ ноъёб сўзлар, фикрлар икки миллатнинг йирик олимларини улкан ақл заковати, ҳаёт кечирмалари, теран фалсафий фикрлаш қобилятига эга эканлигидир.

Ривожланишда янги сахифа очиб меҳнат қилаётган миришкор ўзбек ва турк халқимизда маънавий интилиш, янгиликлар яратиш ва тиниб-тинчимаслик ҳисси бор экан доно сўзлар, ажойиб ғоялар, ижобий мафкуралар туғилаверади.

Шундай экан ушбу китоб ўсаётган авлод ва халқларимиз учун фойдалидир.

Сайдов А.Х Академик

МУҚАДДИМА

Ижод – жуда серқирра, мураккаб жараён. Президент Шавкат Мирмонович Мирзиёевнинг ижодкор зиёлилар вакиллари ҳузуридаги ижод аҳлига меҳр билан йўғрилган маърузаси, унда баён қилинган теран фикрлар, фаолиятимизда асос бўлиб хизмат қиласидаги ҳаётий хулосалар, тўғриси, биз қурувчи ижодкор олимлар қалбларимизда ҳам илҳом булоқларини очмоқда.

Қўшни республикалар ичida Ўзбекистон ва Қозогистон қурилиш ашёлари йўналишида ижод қилаётган олимларнинг ижодий фаолиатлари алоҳида эътиборга лойик. Жумладан, Ўзбекистон республикадаги бирқатор эл назарига тушган йирик хамкасб олимлар орасида техника фанлари доктори, профессорлардан Э.У.Қосимов, М.М. Миражмединов, А.А.Тўлаганов, Н.А.Самиговлар икки қондош ўзбек ва турк ёшлидан илмий кадрлар тайёрлашда ўз хиссаларини қўшмоқдалар. Булар ичida профессор Э.У.Қосимов ва А.А.Кулибаев мана 30 йиллар чамаси хақиқий бродарлик ришталарини узмай 15 тадан зиёд илмий ва бадиий асарларни нашрдан чиқариб икки қондош турк ва ўзбек халқлари дўстлигига амалий мазмун бермоқдалар. Уларни касб-хунар ўқувчилари ва институт талabalari билимини оширишда ёзган дарслик ва ўкув қўлланмалари дастури амал бўлиб қолмоқда. Бундай асарларни яратишида Қозогистон республикаси қурилиш ашёлари йўналишида фаолиат кўрсатаётган етук хамкасб дўстларимиз хаммуаллифлигида жумладан -Академик, профессорлар С.М.Байбулов, В.К. Бишимбаев, Қ.А.Бисенов, А.Тшанов, Р.Б.Ергешев, ва М.Аувзов номидаги ЖҚДУ ”Қурилиш материаллари ва конструкциялари ишлаб чиқариш” кафедраси (мудир –доц. Кабжасаров Б.Т) профессорлари А.Р.Ахметов, А.Исмоилов ва ўқитувчилари

иштирокида яратилган ўнлаб илмий мақолаларни икки қондош олимларининг ижод хосили деса бўлади.

Мана шундай илҳом алангаси ўзбек, турк дўстларимиз, олим хамкасларимиз даврасида, айниқса Қозоғистон республикаси давлат арбоби, йирик олим Академик Асқар Алтинбекович Кулибаев билан жуда кўп учрашувларда бўладиган сермазмун сухбатлар қалбимизда янада кўтаринки руҳий завқ, ижодимизга янги мавзулар бағишилар эди. Шунингдек, Қозоғистон республикасида элга танилган қурувчи олимлар Академиклар А.А.Кулибаев, В.К.Бишимбаев, Қ.А.Бисенов, С.М.Байболов билан профессор Э.У.Қосимов биргаликда йигирма йилдан зиёд махсус ихтисослашган илмий кенгаш аъзоси сифатида “Қурилиш ашёлари” йўналишида ўнлаб илмий кадрлар тайёрлашда ўз хиссаларини қўшмоқдалар. Бундай таниқли олимларимизни келажагимиз пойдевори бўлмиш ёшларимиз маънавиатини янада бойитиш орзузида яратган китоблар, илмий ва ўқув адабиётлар қондош ўзбек ва турк халқимизнинг ўзаро дўстлик ришталарини янада барқарорлигини таъминлашда катта ахамият касб этади.

Ушбу “Ёлғизликка малҳам мисралар” китобда ҳаёт фалсафаси билан инсон руҳияти доно олимлар онгидага таҳлил қилиниб, халқга ҳикматли сўзлар сифатида ёзилган. Демак, инсон фаолияти ушбу сўзларда ўз аксини ёритади. Чунки, булар ҳар кунги ҳаётимизда содир бўлаётган “бахт билан бахтсизлик” курашини, “саломатлик билан беморлик” ва “яхшилик билан ёмонлик” зиддиятларини кўрган, эшитган ва доно одамлар томонидан таҳлил қилиниб ёзилган ҳикматли сўзлардир.

Ушбу китобни ёзишда Аскарака билан харбир сўз ва жумла устида жуда кўп фикрладик, таҳлил қилдик, адабий,

фалсафий мазмун киритиб қайта ишлаб бойитишга харакат қилдик. Жуда кўп миллатларнинг доно файласуфларини хикматли сўзлари битилган китоблар, мақолалар, хикоя ва шъеру-ғазалларини биргаликда ўқидик, тахлил қилдик ва ушбу рисолага замин яратдик.

Бундай ҳикматли сўзлар сиз хохлаган вақтда хотирангизга келавермайди, келган тақдирда хам уни фикрлаб тахлил қилаолмайсиз. Бунинг учун Ҳудо берган фалсафий фикрлаш қобилияти, сўзларни онгли равища тахлил қилиш каби нодир фазилатларга эга бўлмоқ зарур.

Доно улфатлар ва олимларнинг мазмунли сухбатида бўлиш, инсон рухиятини ўрганиш ва тахлил қилишга доир учрашувларда қатнашиш ва хар турли оила муаммоларидан боҳабар бўлиш каби ишлар бизга “Ёлғизликка малҳам мисралар”ни ёзишга илҳом берди.

Айникса, ўзбек ва турк архитектор ва қурувчи олим дўстлар даврасида бўладиган очик сухбатлар ва мулоқотлардан кейин бундай сўзларни кўп қисми ёдан қўтарилемасдан қоғозга ёзиб қўяр эдик.

Бундай ижодий сухбатлар хосили бўлмиш ушбу “Ёлғизликка малҳам мисралар”асарни ўқиб, Сизнинг маънавий онгингишни бойитишда излаган сўзларни топган бўлсангиз ва унга амал қилиб, қалбингиз ила онгингишда бир оз бўлса ҳам ўзгариш сезсангиз, демакки меҳнатимиз зойига кетмабди, деб қувонамиз.

Бундай сўзларни ўқиб ва унга амал қилсам , ақлли бўлиб қоламанми, деб эҳтиросга берилманг. Бунинг учун ҳаёт ташвиш ва қувончлар синовидан ўтиш керак бўлади.

Бу китобни шеър сингари тез ўқиши керак эмас. Уни осоишта ўқинг, тахлил қилинг, фалсафий мазмунига эътибор беринг. Ҳар жумладан сўнг фикрланг, мисоллар изланг, ҳамкасб сухбатдошлар, улфатлар ва оила даврасида

таҳлил қилинг. Шундагина бу сўзларни асл маъносига тушунасиз ва у сизда қизиқиши йўғотади. Кейин хотирангизга ўрнашади ва ниҳоят амалда фойдаланасиз.

Албатта, шунга ўхшаш ибратли сўзлар жуда кўп. Истардимки, сиз ҳам ҳаёт тажрибаларидан келиб чиқсан ҳолда ҳикматли сўзларингизни йиғиб боринг ва улуг ёшларга етган чоғингизда одамларни онгли бўлишига ёрдам берувчи мана шундай рисолалар ёзасиз, деган умиддамиз.

Олиму фозиллар- йўлдош бўлинг хар кун,

Аллоҳим асрасин, сизларда ғам бўлмасин.

Ўзбегу- турк бир йўла етингиз нияtingизга,

Бахтимиз ичра орамизга доғ тушмасин.

Ушбу рисолани яратишда ўзининг қимматли маслаҳатлари, инсоннинг ҳаёт фаолиятида бўладиган муаммоларни онгли равишда, одилано ҳал қилишга доир фикрлари билан уртоқлашган барча хамкасб олимлар ва доно дўстларимизга самимий миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Рисола камчиликлардан ҳоли эмас. Агар бизга фикр ва мулоҳазаларингизни ёзиб юборсангиз, миннатдор бўламиз.

МУАЛЛИФЛАР

ИНСОН МАЊНАВИЯТИНИНГ СИРЛАРИ

Ёлғизликдаги қалам излари

Ота меҳри билмай ёшлигим ўтди.

Она меҳри ила босдим қадамлар

Яңги ҳаёт сари етаклаб қетди.

Бешафқат ҳаёт ўтқизган дамлар

Омадлисан, эркинсан, Аллохга шукр
Чиниктирдинг тангirim, яна бир шукр.
Босган изларимга бердинг сен мазмун,
Билгинки доноликдир пешонангдаги муҳр.

Онамнинг дилида, тилида бўлмаган қаҳр
Отамнинг дилида меҳр, тилида қаҳр бўларди,
Унинг сўзларида қаҳр ила сезардим меҳр
Дили ичра яширинган меҳр бўларди.

Ижод қайнар худди булоқдек,
Ёлғизликка ором беради
Намланмасин кўзларинг ҳеч чоғ
Қалам тебратавер савоб бўлади.

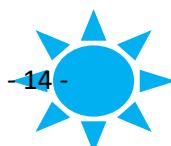
Миллатчилик миллатни инновацион ревожланишини
тўсувчи ғафлатдир

. ***

Ақлни кўчадан териб ол.

* * *

Очиқ чехра, ҳусн, шинам либос сенинг илк
тавсифномангдир. Буни ақл бошқарса, унда сенинг абадий
тавсифноманг бўлади.

* * *

Ақлсизни пайқадингми,
демак ақлинг бор.
Нодонлардан нари бўл,
доноларга бўлгин ёр.

* * *

Тилингни ақлингдан олдин сўзлашига йўл қўйма.

* * *

Алданаётганизни пайқадингиз, демак Сиз ундан кўра
сезгир ва айёр экансиз.

Ақлли одамлар сухбати янада қизиқарли бўлади, агар
улар ўртасида ишонч бўлса.

* * *

Ақл Аллоҳ берган насл-насабдан бўлса , ҳаёт мазмуни
ирода- онгдандир.

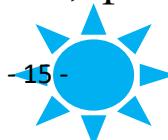
Насл-насаб доно бўлса,
ундан доно туғилар,
Насл-насаб жохил бўлса ,
ундан золим туғилар.

Худо берган ақл бўлмаса, бироннинг ақли билан узоқقا
бориб бўлмайди.

Виждони йўқ инсонга,
ақл хам даркор эмас,
Ақли будлар уларни,
хеч қачон хамкор демас.

Ақл бошқарувида фикрлаш қобилияти- насл-
насабдандир.

Ақлли бўлишни истайсизми, фикрлашни ўрганинг.

* * *

Бор ақлингизни амалда ишлатмасангиз, у занглайди,
фикрлашдан ҳам қоласиз.

* * *

Нодону-донолар билан сұхбатлашсангиз ақлингиз
чархланади.

* * *

Ақл мезони амалда қилған мазмунли фаолиятингиз
билин үлчанади.

* * *

Ақл күпларда бор, аммо ақл билан иш юрутиш ҳаммада
бўлавермайди.

* * *

Ярим ақл соҳиби -хар вақт жиддий, ҳазлни ва қулгуни
билмайдиган, арзимас нарсага хуноб бўладиган ёки
кувонадиган бўлади.

* * *

Ақллилик тугма бўлар,
Зехн эса мухитга боғлиқ.
Аҳмоқ билан сұхбат қурсанг,
Қалбинг доғлар, кетади соғлиқ.

* * *

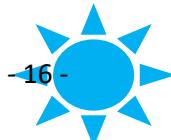
Ақлни чиниқтирмасангиз, у сизни ташвишларга ўраб
ташлайди.

* * *

Ақлни чиниқтириш учун табиатни чин қалб билан ҳис
этинг ва уни яратилиши тўғрисида фикрланг, кейин
жамиятни шаклланиши билан боғланг ва оилани
бошқаришни ўрганинг.

* * *

Биз Сайд- беклармиз асли,
Ақл, идрокка бой,
Аҳмоқдан олмасанг ақл,
Ҳаётинг бўладивой

* * *

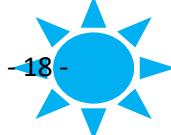
Бегоналар ақли билан иш тутиш, қарз олиб яшашга үхшайды.

Ақл бошқарувида меҳрли бўлинг

- Энг юксак меҳр бу Аллоҳ меҳри
- Меҳр ибодатдир
- Бахт -меҳрли инсонлар орасида яшашдир.
- Фидоилик бўлсагина меҳр уруғлари хосилга киради
- Рухингиздаги Меҳр тўлқинларин улашинг.
- Меҳр ила ёндошсанг дўстлик иплари узилмас.
- Меҳр берсангиз хаётингизга мазмун киради ва баракали бўлади.
 - Сухбатдош қидирсанг Сени тушунадиган, меҳрли одамни топ..
 - Меҳрни табассум билан улашинг.
 - Меҳр кечиришга йул очади.
 - Меҳр хасадни хавасга йўгиради..
 - Фарзандлар балоғат ёшига етгунга қадар ота-оналарда Меҳр тўлқинлари кучли бўлади..
 - Меҳрни хосиласи одамийликдир
 - Ёшларни тарбиялашда Ота-боболаримиз- “Меҳр дилда, қаҳр эса тилда бўлсин” дея, насиҳат қиладилар.
 - Меҳрли бўлсангиз соғлифингиз яхши бўлади.
 - Меҳр соғлом кексаликнинг пойдевори
 - Меҳрсиз меҳр ололмайсиз.
 - Меҳр оила аҳиллиги.
 - Меҳрлар бирлашса, у тинчлик посбони бўлади.
 - Меҳр бойлик хазинаси.
 - Меҳр ёлғизликка малхам.
 - Меҳр тилда, сўзлар оҳангиди, табассумда, нигоҳингиз ва либосингизда хам бўлмоғи лозим..

- Мехр ила аёлларни тушунасиз, севасиз ва севимли ҳам бўласиз..
 - Донолик меҳр онасидир.
 - Меҳрли бўлсангиз, сизни севувчилар кўпаяди.
 - Меҳр билан қахрни енгса бўлади.
 - Доноликдаги Меҳр ила “Мехрибонлик”- бирламчи, “Севги, муҳаббат эса”-иккиламчидир.
 - Меҳр омад гарови.
 - Меҳр ила сингиган бадан ором олади.
 - Ерга қадалган ниҳол уруғи ҳам меҳрга зор.
 - Дилингиздаги меҳрни ҳайвонлар тезроқ илғайди.
 - Меҳрли бўлай десанг, ўзинг хал қилаоладиган муаммоларни дўстинга юклама.
 - Меҳр маданият ва маънавият хазиасини бойитувчи фазилатдир.
 - Меҳр- оила посбони.
- Меҳрли бўлсангизгина сизда онг ва маданият уйгуналашади.
 - Меҳр “Зоти-олийлар” авлодининг пойдевори.
 - “Зоти-олийлар” мақомини олишни орзу қиласангиз меҳрли бўлинг.
- Меҳрли ва билимли инсонларгина хаёт шартларига мослашаолади ва бажаради.
- Меҳр панди-насиҳатлар онаси.
- Меҳрли бўлсангизгина халқ ўртасида обрўигиз ошаверади.
 - Фарзандлар тарбиялашнинг энг осон усули -уларга меҳр билан ёндошинг ва ўрнак бўлинг.
- Меҳрли бўлсангиз кайфиятингизни бузувчилар камаяди.
- Меҳр билан ёндошсангиз душманингиз дўстга айланади.
- Меҳрли бўлсангиз Сиз аёлларнинг сирли дунёсига осонлича кираоласиз.

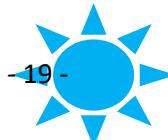

- Мехрли бўлсангиз хусни-жамолингиз ёришади.
- Ғам-ташвишларингиз давоси-мехр
- Мухаббатдан кейин меҳр-мехрибонлик қўша-
қаришнинг гарови.
- Таббасум ва меҳр ила ширин сўз билан мурожат
қилинг, мушкулингиз осон ечилади.

Икки эшик орасида “ёмонлик билан яхшилик”

Аксариат кўпчилик ёшлар ўзларидаги ғайри-табиий ахлоқни ва буни акси ўлароқ яхши хулқга оид одатларини сархисоб қилиб тахлил қилишни билмайдилар. Бунинг учун оила айниқса ота, мухит ёки устозлари танbihи уларда зийракли бўлишликни, яхши ва ёмон ахлоқни фарқига боришни, ўз тенгкурлари орасида ўзининг ўзлигини англашига туртки бўлади. Мана шундай ёшларни ёмонлик остонасидан яхшилик томон интилишларини ихтиёткордик билан гапириб тушунтиришимиз лозим. Бугина эмас, хамкасб, ёру-бродарларингизни меҳри оқибатини, яхшиликлар қилишга одатланган хулқларини, бағри кенглик, хуш муомилалик инсоний фазилатларга эга эканликларини минбардан гапиришдан тортинманг. Карабсизки, тезда ундаги фъел-автор ва одобида бундай исломий хислатларни уйғунлашаётганини ва одатга айланяётганлигини сезасиз.

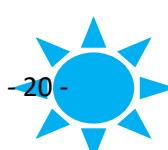
Яхшини яхши десанг,
Янада бўлади яхши,
Ёмонни ёмон десанг,
Янада бўлади ёмон,
Харбир мўрғак чақалок,
Хамма учун яхшидур,
Аммо ёмон инсон

қандай пайдо бўладур.
Изланг жавоб ўзингиздан,
оилаю-мухитдан.
Эру-хотин меҳрингиздан,
ақли-хуш билимингиздан.
Бўлса Сизда бундай,
донолик хислатлари
Кўпаяр оиласда яхшилар,
бўлмайди ғам иллатлари.
Ёмонни хам яхши денг,
Яхшилик нихоли унар,
Мехр ила боқинг унга,
Оқилу фарзанд унар.
Тарбияда бўлинг зийрак,
Мехри-гиёсиз қолмасин
Ғафлатда қолсангиз агар,
Сўнг пушаймон бўлмасин

Инсон ақли қўйидагиларда намоён бўлади:

--табассум ила ширин муомулада,
--ўтган аждодларинг рухини шод этиб ,уларни эзгу
ниятларини амалга оширишда,
--ўзлигини англаб унга риоя қилишда,
--ота-она розилигини олиб уларни орзу-истакларини
амалга оширишда,
--ўз сирларини кимга айтишни билишда,бошқалар
сирини сақлайбилишда,
--ишхона раҳбари ва ходимлар обрўига эришишда,
--кўп фикрлаб кам сўзлашда,
--мажлисларда зарурият бўлмаса,жим ўтиришда.

Ақл-идрок ва истеъдод икки хилдир: бири табиий- ота-онадан туғма бўлади, иккинчиси-касбий- хаёт тажрибаси билан эришилади.

Ишлатилмаган ақл, ўғирланган ақл.

Ғоялар- ақл махсулотидир, аммо тадбиқи – фикрлашдадир.

* * *

Жим туриш ҳамма вақт ҳам ақллилик белгиси эмас, аммо нодон эмаслиги аниқ.

* * *

Баҳслашаётган икки одамни айбори ақллироғидир.

Ақлли одам билан нодонни фарқи муаммони ҳар хил йўл билан ечишлигидадир.

Ўз ҳаётини бошқалар ақли билан бошқаришга уриниш-нодонликдир.

Озгина очлик, ҳаракат ва юриш инсонни фикрлашга чорлайди.

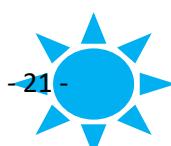
Иродани бошқарувчи онгдир.

Аксарият инсон ўз билимининг пастлигидан эмас, иродасизлигидан эзилади.

Ирода кеккайган одамни хам енгишга қодир.

Оғир кунда сабр қилиб,
яшашни билгин.

Тўқлигингда қорни очга ,
беришни билгин.

* * *

Бир томонлама айтилган шикоят ва ғийбатларга ишонма, шубха хам қилма...муносабатингни бузма. Керак бўлса иккинчи томонни хам эшит, кейин хулоса қил...

Қарзга олинган пул хосиятсиз, хамда бебарака бўлади.

Ишчанлик ва бағри кенглик соғломликда умрингизни узайтиради ва мазмунли қиласи.

* * *

Бахтли ва бахтсиз кунларни Ҳудонинг синов кунлари эканлигини унумтманг.

* * *

Мол дунё мерос бўлиши мумкин, аммо баҳт эмас.

Илм агар қалбга урса, хикмат бўлади,
Илм агар танга урса, иллат бўлади (-Б.-Билойн)

Ўзгаларни хатоси эмас,
ўзигникин изла.

Гар ёмонлик қилса нодон,
яхшиликни кўзла.

* * *

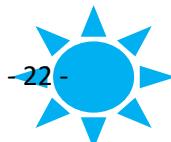
Инсон феъли
мукаммал бўлмас,
Нодонлардан
хеч кўнгил тўлмас.

* * *

Майда бахтсизликлар ҳаёт мувозанатини бузади, фикрлашга ўрин бермайди. Каттаси эса фикрлашга мажбур этади.

* * *

Пок ниятли инсонлар юзида,
нур бўлар.

Қалби бузук инсонлар ,
юзида сур бўлар.

* * *

Кундалик вақтингни нимага сарфлашингни билсам,
сенинг кимлигингни айтаман.

* * *

Қалбинг безовта, вахимада, чарчаган унга дам бер,
бахтли онларни эсла, сайд қил, кўнгил ёқтирган дўстинг
билан доно сўзларни тахлил қил, бахслаш акс холда сени
рухиятинг муозанати бузилади, халоват йўқолади.

Мусиқани севмаган инсон ҳар томонлама етук,
маданиятли ва одобли экан деса, ишонманг.

* * *

Ҳар бир қўпол, танқид сўзларга гўзал лиbos кийғизиб
ҳазил билан гапирсангиз, хато қилган одам унга тегишли
эканлигини ўзи сезади.

Дилдагини тилда қисқа изоҳлаш -санъатдир.

Нотиқнинг сўзлари шунчалик ўткир бўлсинки, уни
эшитувчилар ўз аксини кўрсин.

Онгли инсон мийяси 800 та муруват билан
бошқарилади, дейдилар, ишда 200 та, уйда 99 та муруват
ишлатилса, оиласа хотиржамлик ва қувонч ҳукм суради.

Ўз миллатингни севиб улуғлаш – бошқа миллатларни
камситиши эмас.

Миллатлараро фан -техника, маърифат ва маъданият
ўзаро самимий бирлашса, буюк давлат барпо бўлиши
мумкин.

Ақлни жадаллик билан ишлаши таваккалчилиқда намоён болади.

* * *

Меёридан күп үйлаб иш юритилса, ақл чигаллашади, одамни чақфитади.

* * *

Одамзод яратилибеки давлатни бошқариш эркаклар зиммасида, аммо улар үз аёлларингиз назоратида эканлигини унитманг.

* * *

Фикрлаш ва үйлашни чегараси фалсафий онг билан таҳлил қилишдир. Акс ҳолда, у ҳом ҳаёлга, яни бирон-бир ғояга бир томонлама жон дили билан берилишидир.

* * *

Бирор бир ғояни фалсафий таҳлил қилиш керак бўлса, аввало унга ишончсизлик, гумон билан ёндошинг, шунда ҳақиқий ечимга эришасиз.

* * *

Фалсафада миллийлик борми десак? Бор деган, бўлардим. Чунки , миллий ғоя бор. Миллий ғояларни амалда қўллаб дун”ёга танилган буюк аждодларимиз бунга мисолдир.

* * *

Юксалишга қаратилган ғоя ва муаммоларни билимли одамлар фалсафий таҳлил этиб берадилар. Билимсиз эса үз фикрини айтади, аммо у шамчироқдек эртасига ўчади.

* * *

Бахтни ушлаб қололмадингми уни қувлама, етолмайсан.

* * *

Ҳақиқий эркин ва мустақил бўлмоқчимисан, аввало қонунни бузма, кейин ҳеч қачон қарз олма. Қарз билан яшаганнинг келажаги бўлмайди.

* * *

Келажакка ишониб яшайдиган одамлар бор экан, умидлар албатта рўёбга чиқади. Ниятга ишонч билан яшанг, умидсиз бўлманг, кайфиятга қараб яшаманг.

* * *

Хеч ким билмайдиган хато ва нуқсонлар негизини тузатмасангиз, феълингизга ўрнашиб одат бўлиб қолади.

* * *

Жамоа муҳаббатини қозониш буюк санъатдир. Бунинг учун одамлар феълинни ўрганиш ва мослашиш, жиддий ва қувноқ одамлар қалбига йўл топиш, сиёсий ва ижтимоий муаммоларга доир сухбатларда одилона бўлиш, сизда ғийбат ва хасат аломатлари мутлоқ бўлмаслиги каби ҳислатларни ўзингизга сингдиришингиз керак бўлади.

* * *

Одамларни бошқаришни хоҳласангиз, ички салбий ҳиссиётларингизни йўқ қилишингиз, табассум ила сўрашиш, кечиримли бўлиш ва ҳизматчиларга ҳамманинг олдида танбех бермаслик керак.

* * *

Одамлар феъли ҳар хил. Хар бирига мос муомила қилишни ўрганинг.

* * *

Ёлғизлик-эркинлик. Ундан тўғри фойдалана олсангиз, баҳра оласиз, мақсадга эришиш осонлашади, иш унумли бўлади.

* * *

Ёлғизлик – фикрлашни онаси. Одамларга меҳр булоғи очилади. Қилган хато ва савоб ишларингни сарҳисоб қилишга имкон беради. Ижод ва ҳавас туйғулари кенгаяди.

* * *

Ёлғизлик меёридан ошса – ёмон.

Яхши туйғулар ўрнига ёмон ҳаёллар кирабошлайди.
Оромингиз бузилади. Мазмунсиз ёлғизликни бир кунлик
“рохатида” чарчайман.

Аёлларни камсўзлик безар
Кўп гаплик сухбатни бузар..

* * *

Яхши одамларга эътибор қилинмаса фаолияти сусаяди,
нодонлар эса жиноий ишга қўл уриши хам мумкин.

* * *

Ҳаловатсиз ҳаётни танлаган серфикр олим, фалсафа
 билан шуғулана олмайди, чунки унинг ҳаётини ўзи
 фалсафадир.

* * *

Камбағалнинг бойлиги унинг кўп болалигидир.

* * *

Ҳаётда қанчалик маънавият хазинасини бойитсангиз,
кейинчалик уни шунчалик кўп сарфлашга интиларкансиз.

* * *

Инсонларни нодонлиги,
қариганда билинар.
Сухбатидан қалбинг вайрон,
юрак бағринг тилинар.

* * *

Аксарият, артистлик авлоддан-авлодга ўтувчи касб,
ёзувчиликда буни акси. Нега?.

* * *

Классик қўшиқларни тингланг, асарларни ўқинг,
ўзингиз сезмаган ҳолда ақл доирангиз кенгаяди, фикрлашга
ўрганасиз.

* * *

Зерикиш, аксарият мазмунсиз ёлғизликда бўлади.

* * *

Маънавий бойликга ,кўпроқ ёлғизлиқда эришасиз.
Маъсулиятли бўлсангиз, ёлғизлик дақиқалари иш унумини
оширади.

* * *

Доно одамлар ёлғиз бўлиб қолсалар ёки аёли ношукур
бўлиб оила тинчлигини бузса, бундай эркаклар файласуф
хам бўладилар.

Куйи ва устки нафсингни доноликда бошқарсанг хурмат
иззатга, юқори мансабларга эришасан, акс холда обрўйинг
кетади, сени хасталикка етаклайди.

Нафсинг қули бўлдинг,
Тирик қолди фақат тан,
Аммо ҳароб айладинг ични,
ўзлигингга бердинг панд.

Севги, ҳусн, давлат вақтинча,
қадрига етайлик бу кун,
Куйиб, қайнаб дард ила,
афсусланмайлик эрта кун.

Аллоҳ амри ила севиш бўлса,
ниятингга етасан,
Қалбингга аён бу ишинг,
севганингни оласан.

Севги йўлинг тўғрилигин,
англаб олганга қойил,
Демак, билдинг роҳатлигин,
қалбинг бирликка мойил

Ҳар бир одам ўзининг таржимаи ҳоли билан
мазмунлидир.

* * *

Архитектура-дизайн-бу тарих, гўзаллик, санъат гулдастаси, инсон руҳининг мусиқасиҳамдир.

* * *

Миллатни дунёга танитувчи- буюк шахслардир.

* * *

Динга гумон билан ёндашаяпсизми, демак сиз Аллоҳни тан олмаяпсиз.

* * *

Эски удум, расм ва одатларни аста-секин сарҳисоб қилиб хозирги ҳаётга тадбиқ қилиш истиқбол сари интилишдир.

* * *

Таржимонлар миллатлараро маънавият уруғини сочувчи посбонлардир.

* * *

Онг ва фикрлаш – ақл ҳосиласи, бадавлат бўлишлик – фикрлаш ҳосиласи.

* * *

Нафс – инсон танасининг остки ва устки бўлаги орқали оромбаҳш этади. Бу йўлда ақл ва идрокни ишлатилмаса одам бошига кўп мушкул ташвишлар ёки жиноий ишлар тушади. Нафс инсон онаси, “ақл” инсоннинг отаси. (Ж. Румий сўзи)

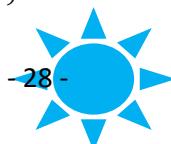
* * *

Билмадим нега қалбим қоронғу,
уни ёритувчи шамчироқ қайда.

Қидирдим, чарчадим эй воҳ,
тангрига шукур қил, бўлади фойда.

* * *

Ҳаяжонга эҳтиёт бўл,
сени қамраб олмасин,
Нодон бўлсанг чалғитиб,

довдиратиб қўймасин.

Нотиқ бўлиш истасанг,
пухта бўлсин билиминг,
Нутқ сўзлашдан олдин,
ўйла маънолими сўзинг.

* * *

Ёлғизлик – фалсафий фикрлаш, оқимга қарши сузиш.

* * *

Оилада тинчлик бўлмаса сен хотиржам бўлмайсан, сен хотиржам бўлмасанг ижод алангаси бўлмайди.

* * *

Дунёга келдинг-кетдинг,
сарҳисоб қилдингми ҳаётинг,
Кўз ёшига арзирмикан бу,
изсиз ва номсиз турмушинг.

* * *

Баҳтни қадри ночор бўлсанг билинади.

* * *

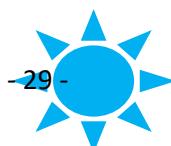
Эй инсон фарз айла,
яхшидир ўқимоқ,
Хосилин ишлат,
савоб бўлур ўқитмоқ.
Оёқ қўлинг ишлат,
ақл ила ўрганмоқ,
Ибодатдир билгил,
қанчалик кўп ўргатмоқ.

* * *

Инсон онгининг тафаккури фалсафа фанининг
ҳосиласидир.

* * *

Миллий тилимизни поклайлик, боболаримиз тилларини
ўрганайлик, “Мустабитлик тилларига ўрганиб қолганмиз”
дэйишлик ғофилликдир.

* * *

Миллий атамаларни бойитиш – маърифий маданиятилизни янада юксалтиришдир.

* * *

Кўп демакдан кўра, кўп сукут афзалдир.

* * *

Маърузангизни билимли одамлар ҳам тинглаётганини унутманг. Йўл қўйган ҳатоларни топинг ва тузатинг.

* * *

Сўз – юрак қалити, қалит эса – ақл қўйнидаги фикр. Акл кўрсатмаси билан қулф ишга тушади.

* * *

Нодонни сўзи ёқмаса, бир мурруватингни олиб эшиш..

* * *

Ношукур- хамма вақт хаётдан нолиб яшайдиган одам. У хечқачон баҳтли бўлаолмайди.

Мусаввирни яхши асарига қарасангиз у сўзлайбошлайди, тикилиб таҳлил қилган сариз у ўз сирларини очабошлайди.

* * *

Кўлга кийгизилган кишандан, тилни боғлаган кишан азоби оғирроқдир.

* * *

Шаҳсий фойдага интилиш, асосий манфаат бўлиб қолаверади.

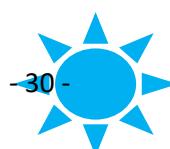
* * *

Халқقا танилган улуғ одам зиқна ва ҳасис бўлса, аёл-беномус, ғийбатчи, эркаклар эса ёлғончи бўлса ҳаёт мезони бузилади.

* * *

Виждон – иймон посбонидир. У адашса қални куйдиради. Билинг! Сиз ҳамма вақт виждон назоратидасиз.

* * *

Ит ичган сувга қўлимиизни ҳам ювмаймиз, аммо беъҳбар бўлсак ичаверамиз. Нимадир танаввул қилганда “банияти шифо” деб Аллохни эсланг.

* * *

Китоб – билим ва фикрлаш ҳосиласидир.

* * *

Китоб – ёлғизликка малҳамдир.

* * *

Китоб – фикирлаш ва таҳлил қилиш қобилятингизни оширади.

* * *

Ҳарқандай маънавий азоб инсонни чиниқтиради, ақлини равшан қиласиди.

* * *

Ўжарлик нодонликдан далолат.

* * *

Тил – қул, ақл – подшо. Тилингизни тишламанг унда айб йўқ, ақлингизни йигинг.

* * *

Бадавлат бўлишни истайсанми, мухтожмисан, меҳр уругини экавер.

* * *

Фикрлаш қобилияти ожиз одам билан баҳслашма.

* * *

Ёлғизликдаги яширин дардларимга малҳам – мумтоз куйлардир.

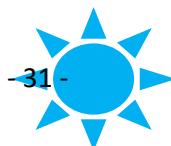
* * *

Бошим ичра қайноқ фикрларда ҳаловат йўқ. Бу фикрлар найзадек ақл ва қалб қўрғонигакириб ухлаганхужайраларимни янада тебратиб тинчлигимни бузади, менга дам бермайди.

* * *

Касалликнинг уруғи-мазмунсиз ёлғизлик.

* * *

Нотиқлик ва сермазмун нутқ саньати кучли воситадир, аммо унга эришмоқ учун ақл ва фикрлашни билиш керак..

* * *

Доно фикр юритиш ақл бошқаруvida бўлса, фикрдошинг дилидаги мақсадини, билими ва меҳр оқибатлиигини сезиш мумкин.

* * *

Хечқачон қовофингни осмагин,
гердаймагин,
Иймонингни алдаб,
хато унда демагин,
Маънавият-ила
ўзлигингни англагин,
Англа яна
иймонинг ила боғлагин.

* * *

Ғалаба қилишни истасанг кечиримли бўл.

* * *

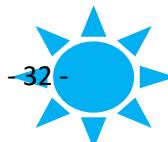
Инсон учун яратилган бу дунё – гўёки бир сахна, унинг бошланғич иштирокчилари ёввойисимон бўлган, хозиргилари эса келажакни кўз ўнгингизда моҳирона акс эттираётган артистлардир.

* * *

Афсус нодонлар кўча тўла ақлни тераолмайдилар, чунки уларда зехн ва фикрлаш қобиляти заифдир.

* * *

Қани энди барча диллар ,
бўлса зийракли,
Тошни ҳам ёрувчи билимли,
бўлса ақлли,
Бўлмас эрди ер юзинда,
фалокату тошқинлар,
Қани энди ҳамма бўлса,

серфирли, зеҳнли.

* * *

Ҳар ким ўз онгининг сардори, ўз айбини тан олмаслик ва бошқага юклаш нодонни ишидир.

* * *

Оила бетинч, чунки аёл ва эркак бир-бирини тушунмайдилар. Сабаби – ота-она тарбиясидаги нуқсонлар ва ҳайтдан ақл йиғламаганликлариdir.

* * *

ИсроФгарчиликнинг ҳамма тури ёмон, айниқса ачинарлиси-умр исрофгарчилиги.

* * *

Шукур қилиш – аслида ўзинг, кейин яқинларнинг яхши ёки ёмон кунларини сархисоб қилиб фикрлаш ва бирини кўриб сабр қилиш, иккинчисини кўриб шукр қилиш деганидир. Боболаримиз, бойларга ҳасат билан эмас “ҳавас билан қараб фикрла” деб онгимизни бойитган. Биз энди фарзандларимизга шу йўсинда тарбия беришимиз керак.

* * *

Ёлғизликдаги баҳт тўла баҳт эмас.

Рухий заифлик қалб хасталиигига олиб келади., ижодсиз ёлғизлик эса аста-секин соғликни кемиради.

Хечким ёлғизликда тўла баҳтли бўлаолмайди.

Ёқимли мумтоз ашула ва куйлар қоронғуликка ёруғлик, сукунатга қувонч, ёлғизликка малҳам, орзу-умид ва баҳтли кунларга ишонч туйғусини уйғотади.

* * *

Виждон - иймон посбонидир. У адашса қалбни куйдиради. Билинг Сиз ҳамма вақт виждон назоратидасиз.

* * *

Талантли ва истидотли одам ўқимаса хам артист бўлаолади, чунки уни ўқитадиган биз. Барча одамларнинг фаолияти артистлик эмасми.

* * *

ЁЛҒИЗЛИК

Сухбатдошим бўлсайди,
дардлашай дейман.

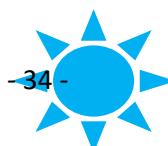
Қалбим ичра, доно сирлар
сўзлашай дейман,
Ором ила уйқу боғида,
ётгим келади.

Мен ҳам сиз каби,
кулгим келади.

Қани энди кўм-кўк майса далада,
Қаҳ-қаҳ кулсам дейман,
Дўстлар бағрида, ором ила
уйқу боғида, ётгим келади.

Мумтоз куйлар боғида,
ширин сўзлар бўлсайди,
Қалби порлоқ дўстлар,
ўйин-кулги қилсайди,
Мен ҳам улар бағрида,
яйрагим келади.

Чарчаб қолган онларда,
пиёла чой берса дейман,
Қалбимдаги дардларга,
малҳам бўлсайди дейман,
Сухбат қилиб у билан,
хамдард бўлгим келади.

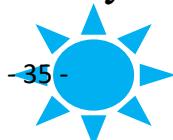
Ишласанг, ижод этсанг,
дардларинг кетар,
Бүш қолганда, эй-вох,
күнгил неларни истар,
“Йўқ” дедим, қўлда қалам,
ижод қилгим келади.

Дилу-тилимдан чиққан,
тилайман эзгу ниятлар,
Мўмин бандангман мен
“шафоат қилгин”,
Тақдир эзса хам майли
шукур қилгим келади.

Дардларим ҳам қувончим,
кимга айтайин,
Айтганда, улардардин,
қандай тинглайин,
Хаёлсиз, фикрсиз
юргим келади.

Аскар: -“Дилинг ичра аламлар,
Бўлмасин”- дейди,
“Эй Эркин ёлғизман дема ,
оқил фарзандларингбор,
Умринг ичра эл назмида,
бўлгинг келади”.

Ха, Аллохга шукур, фарзандларим
улар меҳрли,
Феълу-авторим тушуниб,
Мен билан бўлсайди,
Сезмасдим ёлғизлик, ёки
сухбатдошим бўлсайди.

Хар эшикдан қани энди
қувонч кулгу янграса,
Мотам овозлар эмас,
онаалласинкуйласа,
Бола-чақа атрофда
хамма бирга кулсайди

На қилай қувончни юлғувчи
такдирда ҳам бор экан,
Аллоҳ берсин сабр бизга,
бу кенг дунё тор экан,
Бахтли кунларни эслаб
дардимга малхам бўлсайди.

Ёлғиз қолсанг дўстларим
фикрланг ақл қошида,
Мехнат қилинг мутассил,
қарздорсиз Аллоҳ қошида.
Пок виждонли одамлар
яна кўпайиб кетсайди.

Ёлғизликда кўпроқ ишла,
ёлғизлигинг сезмасин,
Соғлигинг кўпроқ ўйла,
қадди-қомат сўлмасин,
Соғ бўлсанг кераксан
хамма билиб қўйсайди.

ИҒВОГЕРЛИК ВА ЁЛҒОНЧИЛИК–ЖАМИЯТ бузғунчилари

Қилган хатоларни таҳлил қилмасдан тан олмаслик ахмоклиkdir.

* * *

Нодонларни бетайин гапларига донолар эътибор бермайдилар.

* * *

Нодон ва ёлғончилар ичида жим ўтитган маъқул.

* * *

Ёлғончи одамлар билан баҳслашмаган маъқул.

* * *

Насл-насаби паст, бойлик кўрмаганлар билан тадбиркорлик қилмаганингиз маъқул.

* * *

Дангаса ҳар доим бир ишни қидиради, аммо тополмайди.

* * *

Дангаса архитектор ва қурувчидан ҳудо асрасин.

* * *

Хатога етакловчи шайтонга эмас, савобга йўлловчи тангрига боқ.

* * *

Гумроҳ одам мусибатга учрагандагина Худони эслайди.

Зоти,насли-насаби паст, безорини тарбиялашга урунма, фойдаси йўқ обрўйинг кетади.

Насли-насаби улуғ, “кўзи” тўқ нодонни тарбияласа бўлади.

* * *

Ёмон ҳаёлларга борма, ёмон фикрлашдан қоч, акс ҳолда сени ёмон ишларга етаклайди.

* * *

Бундай хаётингни хам
охири бордир,
Бир лахза эканку
бу баҳтли дунъё
Доимо яшай десанг
имконинг йўқдир,
Тан ол, халолликда яша
савоби кўпдир.

Ёмонлик қилишни фикрлашнинг ўзи, ислом дини
қонуниятида жиноятдир, кони гуноҳдир.

* * *

Шундай даврлар бўладики ёлғон хам ғалаба билан
яшайди. Аммо, бундай ёлғон ғалаба албатта инқирозга
учрайди.

Ҳақиқатни топишни истасанг, хатолар гирдобини
таҳлил қилиш керак.

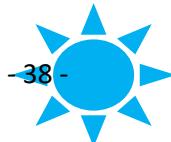
Ҳақиқатни бошланғич даври аччиқ, кейингиси ширин ва
гўзал бўлади.

Камчиликларини ва қилган хатоларини тан олганлар
ҳақиқатга тезроқ яқинлашади.

Хатоларингизни тан олиб, ҳақиқат йўлига ўта олсангиз,
қалбингиз покланади.

Нодон, жоҳил одамни ақли жигал ва моғор тортган
бўлади.

Бир ишда иккита кичик хато қилдингиз, кечирса бўлади,
учинчиси кечирилмайди.

* * *

Эзмада ёлғон кўп, ёлғон эса баҳтсизликнинг онасидир.

* * *

Ёлғончининг хотираси кучли бўлади.

* * *

Ҳар вақт тўғри сўзловчи одам учун ҳамма нарсани ёдда сақлаш шарт эмас.

* * *

Ярим тўғриликни ошкор этиш қийин.

* * *

Ҳақиқатни бўрттирувчи ёки бошқача қилиб изоҳлаш ёлғоннинг энг ёлғонидир.

* * *

Ёлғоннинг дўсти – айёрлик.

* * *

Ёлғончи учун ёлғондан бошқа ҳамма нарса зерикарлидир.

* * *

Қўрқув билан яшаётган одам баҳтли бўлаолмайди.

* * *

Ўзида қўрқувни ҳис этган одам қурувчи бўлмагани майқул.

* * *

Ёлғончиликга илк қадам қўрқув остида бўлади.

* * *

Ахмоқни ҳаёт тарбияламаса насихат бефойда, яни қўр олдида шам ёқиши билан баробардир.

* * *

Ёлғончилик билан ғийбат, асли соғ виждонни букаолмайди.

* * *

Ҳақиқат ҳамма вақт ёш ва навқирондир, у ўлмайди.

* * *

Номаъқул ишларни қилаётган одам, аввало ўз виждони билан маслаҳатлашсин.

* * *

Жамиятни энг одил суди-- маҳалла оқсоқоллар кенгашидир.

* * *

Маълумотнинг қирқ фоизи тасдиқланмаса -туман бўлади, умуман тасдиқланмаса --ёлғон бўлади.

* * *

Лақма ва эътиборсиз одамлар китоб ўқимайдилар.

* * *

Сирли ва махфий ишлар билан банд одамлар ёлғон сўзларни кўп ишлатади.

Тўғрилик, рост сўзлаш – виждон онаси. Бундай одамларга тухмат, ёлғон иллатлар юқмайди. Бундай хислат ўзлигини билганларга хос.

Ёлғонни ростдек ифодалаб ишонтирган одам қаллоб ва фирибгардир.

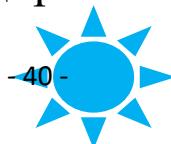
Жамоа кўпроқ бўхтон, миш-мишларга ишонади.

Хурофий одам ирим-сиrimларга ишонади, миш-мишлар тарқатиб бидъат вазият туғдиради.

Нодонларни фақат амалиёт хулосалари билан тарбиялаш керак.

Лаганбардорга – “мени кўп мақтама, дилингда бўлса шу гапларни минбардан гапир”, деб айтинг.

“Мени юқорида сultonларим бор”, деб одамларни чўчитиб яшашлик разилликдир.

Ақлинг бўлса қилган хатоларингни тан ол, узр сўра.
Акси бўлса, сен билмаган холда ишонч йўқолади.

Бахтсизликни чегарасини топаолмадингми, дарҳақиқат
бахтсизсан.

Эгри қадамни биринчиси қийин, кейингиси осон, охири
вой.

Ёлғонга ўрганган кўнгил,
ўзи учун чинга айланур.

Ҳақиқат учун қурашдим деб,
ҳаёти ғурбатда қолур.

Биринчи ёлғон виждон азоби,
иккинчиси дилни қийнагай,
Кейингиси бўлди ҳasadга даво,
ёлғончи мақомин олди бедаво.

“Ёлғончи юзи,
қаро бўлди”- дейдилар,

“Юзи тоза-ку,
қораси қайда”-, дедилар.

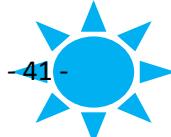
Дилию-фикри қаро,
аммо кўринмас экан,

“Хасад ила ёлғонни,
касб қилди”-, дедилар.

Кўзингдаги ёш ёлғон,
алдама мени,

Юзингдаги қора холинг
сўзлар ҳақиқат.

Афсус қил,

фарзандлар бахтин истасанг,
Дилинг поклигинг кўрсат,
сўзла ҳақиқат.

Ёлғончи дўст – омонат дўст.

* * *

Биринчи ёлғон-виждан азоби, ўрганиб қолсанг - дўзоҳ
азоби.

* * *

Ёлғон ишлатмаган одам бўлмайди, аммо уни савоб
йўлига ишлатган маъқул.

* * *

Ёлғончилар ичидаги бўлсанг, сукунт сақла ёки мен рост
сўзлайман демаганинг мақул.

* * *

Билагинг ожиз бўлса, безорини ёлғончи дема.

* * *

Олқишилар, мақтовлар
қилдик хардам,
Хақиқат овози
ўчди шу дам.

* * *

Ўз манфаатини кўзлаган қулоқ “эшитдим” дейди; кўз эса
ғийбат или тухмат қилиб “кўрдим” дейди.

* * *

Кичик бир парча булути қуёш нурини тўсганидек, кичик
ёлғон жамият тинчлигини бузиши мумкин.

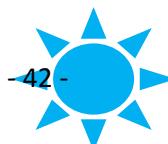
* * *

Ғийбатчи захда қолган арига ўхшайди. Унга эътибор
бермаганиз мақул. Акс холда, у сизни чақиб олиши
мумкин.

* * *

Ғийбатчини сўзига ишонманг, у хасадчининг онаси.

* * *

Ғийбатчи ва хасадчини тарбия қила күрманг. Фойдаси йўқ. Улар хасад тамғаси билан ўлади.

* * *

Ғийбатчига ишонсанг шарманда бўласан.

* * *

Кичик ғийбатчиларни йўқ қилмоқчи бўлсангиз, каттасини одамлар ичидага шарманда қилинг

* * *

Дангасанинг кайфияти, ёстиқ-тўшакни кўрса кўтарилади.

* * *

Одамзодни чеккан азобларининг онаси – ёлғон ва бўхтон сабабли урушлардир.

* * *

Аксарият, ёлғон ва бўхтон ўқлари, содда, бағри кенг одамларга тегади.

* * *

Ёлгончини сири очилиб қолса, у яна ўнлаб ёлғон ва бўхтонларни ишга солади.

* * *

Содда ва доно одамлар ёлғон гапираолмайдилар, акс холда уларни юзи ва кўзи ёки сўзлаш оханги ошкор қиласди.

* * *

Ярим ёлғон - ёлғондан ёмон.

ТАЪМАГИР ВА ПОРАХЎРЛАР– коррубцияни боши

Жиноятчи ёки ўғри ҳам ақлли бўлади.

Аммо уларнинг ақли ва табиати шу йўналишда ишлайди.

* * *

Ўғридан кўра нодондан зарар кўпдир.

* * *

Жамиятни орқага тортувчи ўғрилар эмас, жоҳилу нодонлардир.

* * *

Маъсулиятни ҳис этмаган инсон ишёқмас, дангаса бўлади, кейин у таъмагирга айланади.

* * *

“Бой бўлсам хотам бўламан” – деган вайдани кўплар унутадилар.

* * *

Ҳаром бойликка интилиш ташвишга йўл очишидир.

* * *

Ҳаром бойлик асабни ва маънавийатни бузади.

* * *

Порахўрлик- адолатни синдирад,

Адолатлик- хақиқатни ундирад.

Ҳаром бойлик роҳатнинг заволидир.

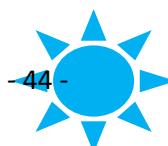
* * *

Нопокликла келса бойлик,

Хаёт бўлмас чиройлик.

Керагидан кўп бойликдан воз кечиш – қаҳрамонлик, фалокатнинг олдини олишидир.

* * *

Гуноҳга бошлайдиган йўллар юз мингта, савобга бошлайдиган йўл битта.

* * *

Ғийбат инсон қалбига азоб беради.

* * *

Майда хатоларни зудлик билан йўқотинг, каттаси фалокат келтириши мумкин.

* * *

Лаганбардор жиноят учун муҳит яратади.

* * *

Лаганбардор қармоғига илинган раҳбар, ўзини ҳимоя қилолмайди.

* * *

Лаганбардор никоб кийган порахўр, таъмагир ва ўғрига ўхшайди.

* * *

Лаганбардорнинг ҳаёти ачинарлидир.

* * *

Лаганбардор – раҳбарнинг нигоҳини тутувчи, ҳар бир сўзига “ура” деювчи, ҳамма ҳаракат ва сўзларига қарсак чалувчи, унинг ёнида эгилиб турувчи, кулфат келганда қочиб кетувчи кимсадир.

* * *

Ҳаммани мақтаган ва башарангга қараб сени кўкларга кўтарган одамдан эҳтиёт бўл.

* * *

Порахўр билан таъмагирнинг виждони -ўпқон.

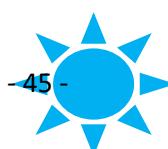
* * *

Виждонни шаклланиши онгдан, агар онг ўғри ёки порахўр бўлса, виждоннинг эркинлиги йўқолади.

* * *

Порахўр ва таъмагир виждон кўзини кўр қиласи, ҳалолман, деб қасам ичади.

* * *

Халоллик очиқдир, уни ҳамма күради, нопоклик эса пинҳонийдир.

* * *

Халол яшаган одам қариликда виждон азобида бўлмайди.

* * *

Таъмагир ва порахўрлар ҳалол одамларни ёқтирумайди.

* * *

Порахўр билан таъмагирнинг қурган уйи буюрмайди.

* * *

Ҳалол одамлари кўп бўлган жамият давлатни бойитади.

* * *

Раҳбар ёқтирумаган одамлар тўғрисида уйдирма гапларни айтувчи -пасткаш лаганбардордир.

* * *

Таъмагир ва порахўр покликка давват қилса, адолатнинг синганидир.

Чўнтаклари битта бўлган порахўр ва таъмагирларни, хамда биргаликда зино қиласиганларни “дўстлиги” узок вақтга чўзилади.

* * *

Қуръон, конститутция ва қонунларни ўз фойдасига мослаб яшаш жамиятни инқирозга олиб келади.

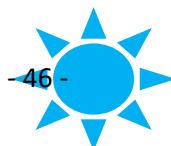
* * *

Таъмагир ва порахўр ҳақиқий олим қадрига етмайди.

* * *

Тасодифан, сабабсиз прократура чакирса ҳаётингда қилган барча хатоларингни сархисоб қилабошлайсан. Аксарият бундай ҳолат пок одамларда рўй беради.

Таъмагир, порахўр ва ўғрилар қопқондаги сирни ёйишга интилган сичқонга ўхшайди.

Хар бир одамнинг ақли, ижтимоий ҳаётидаги ўрни, ночор, оч ва тўқлигига кўра ўзининг баҳтли кунлари бўлади. Очлик азобидаги одам бир бурда нон билан ўзини баҳтли эканлигини айтади. Бадавлат одам эса озгина молмулкини йўқотса, ўша куни ўзини омадсиз, баҳтсиз деб билади.

Тасодифан келган бойлик инсонни баҳтли қилаолмайди.

Тасодифий бойликни орзу қилиб, хаёл сурувчилар девоналиқдан нишона.

Ўз хатоларини тан олмай ,сархисоб қиласдан омади келмаса – айбни тақдирга қўйиш нодонлар иши.

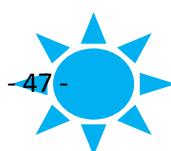
Аллоҳ деганларнинг ҳаммаси ҳам мўмин бўлавермайди, ўғри ҳам Аллоҳ деб ишга киришади.

Раҳбар ўз атрофига лагамбордорларни йиғса, у яқинда жиноятчилар ичида бўлади.

Алладинг, ўпирдинг,
топдинг дунёни,
Халқуминг харом ,
улғайди бадан.
Гўзал хаётга,
шукур қилмадинг,
Фурбатга айланди,
нопок хаёting.

Ёмон фикр, хунук уйғу ва ножўя хатти – харакатлар бекорчиликнинг мевасидир.

* * *

Таъмагир ва порахўрлар талабчанг
бўлаолмайдилар. Ударда сохта такаллуфлар ва ваъда кўп
бўлади.

* * *

Хасис одам очкўз бўлади.

* * *

Пора олаётган одам ёки таъмагирни қўл чўзиб шу
дақиқадаги ахволини тассавур этаолмайман. Харом пул оила
аъзоларини халқумини хам харом қиласди. Улар бошига
янги ташвишлар келтиради.

* * *

Ўқитувчи дили пок , ўзи пок ва халол бўлмоғи
шарт. Акси бўлса, ўзи билмаган холда оила азолари бошига
кулфатлар тушиши аниқ.

* * *

Хайрли ишда мурруват қилдинг ва киши билмас миннат
хам қилдинг, демак сен пасткаш одамсан.

* * *

Маза-маза нодонга “маза”.

* * *

Қуронни ўқиб чўнтақка солинган пулни “раҳмат” деб
олиб кетишлик хам “кони гуноҳ”- дейдилар.

* * *

Куни кеча Москвада сохта олимлар учун илмий даражага
дипломларини метро бекатларида сотилаётганлигини
эшийтдим. Тавба одамларга нима бўляяпти?

КАМТАРЛИК ВА БАҒРИ КЕНГЛИК –ОНГ ВА МАДАНИЯТ ОНАСИ

Осмон қўлингда бўлса ҳам ғуурланма.

Юмшоқ табиатли одамнинг феъл-атвори қаттиқ бўлади.

* * *

Феъл-атвори бўш одамни тузатиб бўлмайди.

* * *

Умуман феъл-атвори йўқ одамни ҳидсиз ва рангсиз гулга ўхшатаман, ундан ҳамма нарсани кутиш мумкин.

* * *

Камтарлик билан ғуурлик ошно бўлса, самимийлик хукм суради.

* * *

Инсон қалби гар самимий ,
султон қиладур

Қалби бузук гар иғвогар,
чаён бўладур.

* * *

Кеккайган димоғли одам ўзини оддий деб таърифлайди.

Менсимаслик- хақоратни, онаси.

Камтаринлар- адолатни боласи.

Камтар инсон, гўзал хулқли бўлади.

Олим инсон келажакни ўйлайди..

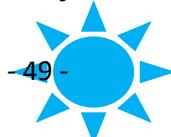
Гердайган одам муҳтожларнинг ташвишларини тушунмайди.

* * *

Менсимаслик ва жирканиш ҳақоратларнинг онасидир.

* * *

Гердайганни билими,паст бўлади.

Манманларни хурмати, хас бўлади.

Бир умр ўз ҳайкалимиизни ясаймиз, аммо нуқсонларимизни кўрсатмаймиз.

* * *

Ҳайкалимиздаги яширинган нуқсонларни ҳамкаслардан тортиб, маҳалла аҳли яхши билади.

* * *

Сенинг кимлигингни маҳалладан яхши биладиган жамият йўқ.

* * *

Маҳалладан ажралган одамни “ёввойи одам”- дейдилар ёки сахрода адашган девонага ўҳшатаман.

* * *

Хаёйўқда виждон бўлмас,
Зиёйўқда иймон бўлмас.

Ўзлигингни билишни истасанг гуурлигинг ва соддалигинг меъёрдан ошмасин.

Икки бахслашувчига қараб билимли ва нодон одамни билса бўлади.

Одамни феъл-атвори ва табиати ундаги иродани шакллантиради.

Ҳар бир эркақда бир озгина болаларга хос феъл-атвор бўлса – у содда, самимий ва қувноқ ҳамдир.

Инсон қанчалик ақлли ва аҳлоқ-одобли бўлса, у ҳар вақт ҳаётдан мамнун, кундалик ишидан лаззат олиб яшайди.

Бахтли ҳаёт йўқ, бахтли ой-ю йиллар бор.

Садақа берсанг
Аллохимни ғазаби сўнар.
Фалокатни даф этсанг,
ҳаётинг баҳтга тўлар.

Инсон вазиятга қараб эмас, балки ҳар вақт ҳалол, соғдил ва пок бўлмоғи лозим. Бундай одамларга бағри кенглик ярашади.

Ақлли, билимли ва пок одам матонатли, кучли ирода сохиби бўлади, аммо унга “отиладиган тошлар” кўп бўлади.

Гердайган одам ўзини кимлигини билмайди, унинг қалбига қўл солсанг, бармоқларингни тозалаш керак бўлади.

Соғ-саломатсан, оиласанг тинч, хавф-хатар йўқ, демак баҳтлисан. Буни қадрига ет ва шукур қил.

Оқилона танқид қилса,
хурсанд бўл,
Гар қалби пок,
ундайларга узат кўл.

Эркин ва бадавлат яшаяпсизми – зийрак бўлинг.

Ҳақиқий эркинлик фақат фикрлашда бўлади.

Ўйлайман, нега кайфиятим яхши, дилим қувнайди?
Билсам, кимгадир яхшилиш қилган эканман.

Қилган яхшиликлар билан мақтанишлиқ, эшитувчига “мен сенлардан яхшироқман” дегани.

Хеч яхшилик қилмаган одам сени мақтаса ишон.

Жиддий вазиатда бирор нарсадан воз кечиш ёки рози бўлишлик феълингизни яхшилигидан нишона.

Яхшилик ҳамма вақт бўлмаса, у эскиради.

Ўзинг хоҳлаган нарсани ололмадингми демак, берганини олавер.

Тежамкорни хасис дема,
Хасис билан таом ема..

Ўзига юқори баҳо бериб, бошқаларни тан олмайдиган киши-худбин ғуурлидир.

Уруглар ичидаги қайсиниси тиканли ёки ёқимли хидли гул эканини билмайсан. Одамнинг ички дунёсини билиш хам урурга ўхшаш ўта сирлидир.

Қарздор бўладиган одамлардан маслаҳат олманг.

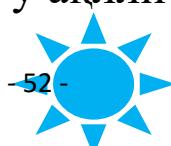
Эл эзозлаган улуғ инсонларнинг кичик хатолари кўринмайди.

Ўжарлик –нодонлик.

Ўта соддалик доноликка соя солади.

Ўзини меъёридан ортиқ яхши кўрадиганларда рашқ кучли бўлади.

Нодон ҳам сени мақтаса, у ақлли экан дейсан.

Сир тутган гуноҳларингни душманинг яхши билади.

Ёмонлик қилган афсусда, уни кечирган хотиржамликда.

Эътиборсиз ва лоқайд одамлар яққланиб қолади. Бундай одамлар на яхшиликни ёки ёмонлик қилишни билади.

Ёрдам сўрамаганга ёрдам қилма.

Камситиш ва бошқалар ҳисобидан биринчиликка интилиш худбинликдир.

Сиздек халққа танилган бообрӯ одам жамият ичидагүринмай қолсангиз,” қайерда қўринмай қолдила, солиги яхшими,” деб хунук хаёлларга борадиганлар кўпаяди.

Дилингни яралаб руҳий азоб берган инсон, кейин узр сўраб афсусланмаса, демак у ёмон инсон.

Бир соат ухлаб олай десанг, бир соат эзма билан ўтири.

* * *

Ғўдайган, хасадчи ва хасис одамларни ўта жахли чиқса, қўйиб берсанг вахший холатга ҳам ўтиши мумкин.

* * *

Хақиқат фикрлашда, мухокамада ва баҳслашишда сайқаллашади ва асли хақиқат пойдеворига айланади.

* * *

Хақиқатга осон эришиб бўлмайди. Айрим “дўстлар” рақибга айланиши, бошқалари самимий дўст бўлиб қолиши хам мумкин. Баҳслашиш, камситиш, хақорат ва дўкпўписалардан кейингина хақиқат камол топади.

* * *

Бегона одамдан гумонсирадингми, демак сен яхши билан ёмонни ажратишда фикрлайсан. Яхшилик қилишга интилучи одамсан.

* * *

Хар нарсага гумон билан қарашлик сенга бўлган ишончни йўқотади.

* * *

Сахийлик ва хотамлик деганда ўзига керак нарсани мухтож одамга беришни тушунмоқ керак.

ҲАСАД БИЛАН ЭМАС, ҲАВАС БИЛАН ЯШАНГ

Ҳақиқий қурувчи бойлар кўпайсин дейди.

* * *

Ҳавас билан ҳаёл суриб яхши ниятлар қилсанг, орзувлар ила руҳий дам оласан.

* * *

Баҳслашишда ҳар хил фикрловчилар бўлмаса, ҳақиқатга эришиб бўлмайди.

* * *

Оғир жисмоний меҳнат эмас, қалб дарди одамни чарчатади.

* * *

Ҳасадчини дўсти бўлмайди,
Ниш урмаса кўнгли тўлмайди.

* * *

Ҳасад қилиб баҳт учун курашманг, ҳавас билан баҳт пойдеворини қуринг.

* * *

Баҳslaшишда насл ва насаб, бой ёки камбағал, мансаб, унвон ва одамнинг обрўйи инобатга олинмайди. Бунда ҳамма баробар бўлиши керак.

* * *

Иримчи одам дилингга ғулғула солади.

* * *

Аксарият ғийбатчилар – ҳасадчиdir.

* * *

Сени ғийбат қилган билан баҳлашма, у билан алоқани уз.

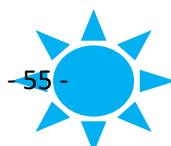
* * *

Ғийбатнинг умри қисқадир.

* * *

Ғийбат гирдобида бўлмаган одам йўқdir.

* * *

Қанчалик халқ назарида бўлсангиз, ғийбат қилувчилар кўпаяди.

* * *

Ҳар вақт ўзингизга танқидий назарда бўлинг, ғийбатчилар камаяди.

* * *

Бепарво ва лоқайд одамлар ҳаёт ташвишларидан азият чекмайдилар, улардан на фойда, на зарар бор.

* * *

Лоқайд одамлар сотқин ва қотиллар билан ҳам дўстлашаверадилар.

* * *

Ғийбат, тухмат, мансабпаст оқпадар Улуғбекдек одил давлат арбоби кўксига ханжар урди, Рудакийдек даҳонинг кўзини ўйди, қанчадан қанча буюк олимларга жабр берди. Тарих шунчалик саҳий экан, буларни сақлаб келмоқда. Шира кўзларимиз очилган бўлса, ғийбату-тухматга йўл берманг.

* * *

Ўнта жиноятчи ичида ҳимоясиз, муҳтож одамга кўпроқ айб қўйилади.

* * *

“Юмалоқ” имзосиз, пинхоний хатлар ёзиш насл-насаби паст одамларга хос.

* * *

Гина сақлаш –одобсизлик ва пасткашлик хамдир.

* * *

Ҳасадгўйга яхшилиқ қилиш донолик ва насл-насаби покликдан нишона.

* * *

Фикрлашга ожиз одамлар эзма бўлади.

* * *

Хасис одам қурган уйда нуқсонлар кўп бўлади.

* * *

Хасис бойда ҳеч вақт ҳаловат бўлмайди.

* * *

Ҳавас қилишни билмаган қурувчи чиройли уй қуролмайди.

* * *

Ҳасад билан яшайдиган одам ҳар вақт касалдир.

* * *

Сен ҳасад қилувчига азоб берай десанг, ўз муваффақиатларингни бўрттириб гапир.

* * *

Ҳасадчи ҳаддидан ошса, у қотиллик ҳам қила олади.

* * *

Ҳасадчи сени хатоингни бўрттириб ёзади.

* * *

Азоб гирдобидан чиқай десанг, ҳасадчиликни ташла.

* * *

Ҳасадчи меъмор – дўстининг зинапойасини қийшиқ қуради.

* * *

Ҳасадгўйлик одам қалбининг (ракидир) саратон касаллигиdir.

* * *

Нопок одамлар жуда тез танишиб оладилар, ҳалол одамлар ҳам шундай.

* * *

Иккита кимсадан қўрқманг- душмандан ва ҳасадчидан.

* * *

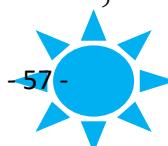
Ҳавас қилгудек шинам либосда бўлсангиз, қўпол сўз ва хатти-ҳаракатлар қилишга ботина- олмайсиз.

* * *

Қалбга яхшиликларни режа қилсангиз, танга малҳам берган бўласиз.

* * *

Ҳасад ила баҳт учун курашиб,

Бўлди баҳтсиз ташвиш ила сиқилиб.

* * *

Ҳасадчи -ўзини-ўзи камситиш дегани.

Ҳаётни олидида пешқадам юраётганларга ҳавас билан қарайпизми ёки ҳасад билан? Ўзингизни синанг.

Халқга танилган одамлар тўғрисида миш-мишлар кўп бўлади.

Ҳамма касалликларга бор даво: ҳасад ва худбинникка-бағри кенглик, очликка- овқатланиш, камбағалликка - меҳнат.

Ҳасис пул олдида хаёжонга тушади, тўлқинланиб қўйинини тўлғизади, аммо тўймайди. Худди шу туйғу уни фалокатга етаклайди.

Агар ғийбат ва ҳасад қора мой бўлганида эди, кўпчилик қора танли одамга ўхшаган бўлар эди.

Ароқ дўконидан сув ичиб чиқсанг “ароқ ичиб чиқди,” дейдилар.

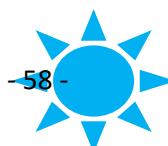
Улфатлар ичидагитта ҳасадгўй бўлса кўнглинг бехузур бўлаверади.

Айримлар, дўстлар
кўпайсин, дейди,

Ҳаётинг таянчи,
бисёр бўлади, дейди,

Улар ичидагиттаси,
ҳасадчи бўлса,

Ҳаётинг ғам ила,

тұлади, дейди.

Ғурурлик ва ўзига ортиқча баҳо берувчидан хасад күчли бўлади.

Хасад билки

жахолатдан кучлидир,

Қалбга тегса

ханжардан хам учлидир..

Хасад қиласызми, демак у сендан кўра яхшироқ ва обрўлироқ экан.

Нодон дўстдан доно душман яхшидир,

Дўстинг агар доно бўлса, сен уларни нақшидир.

Дўстлик бор жойда хасад қилувчи ҳам бўлади.

Хасадгўйни уйида хам хотиржамлик бўлмайди. Мени бундай одамларга раҳмим келади.

Хасад касалликдир,

қалбингга беради азоб,

Яшириб бўлмас,

ошкор этар хулқи атворинг.

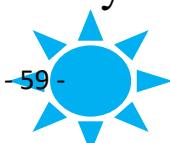
Кемириб борар юрагинг,

хасад ўтлари

Поклан инсон,

очиқликда кўзларинг.

Хасад-руҳий касалликнинг бир тури. Онгнинг заифлиги, яқин одамнинг Аллоҳ берган истедодини кўриб, хасадчи руҳий азобланади ва ўзи сезмаган холда ошкора қабиҳликка ҳам ўтиши мумкин.

Душман очиқчасига курашади, хасадгүй пинхона.

Тұхмат тугуни ечилмагунча, инсон азоб үтида ёнаверади.

Билимли ва ақлли хасадчи одамлар күпроқ рухий азобланадилар. Бундайлар ўзлигини билмайдилар ўзини-ўзи “ең” ўлади.

Душманинг ақлли бўлса – қўрқма; дўстинг хасадчи бўлса – қўрқ.

УСТОЗ –БИРЛАМЧИ, ШОГИРД-ИККИЛАМЧИ

Шогирдлари кўп олим .

ғуурланса арзийди.

Гар нобокор бўлса шогирд,

хамма уни қарғийди.

Ёздинг асар, бердинг билим,

куйдинг меҳнат ўчофида.

Қадринг билмаган шогирд,

куйдирап рухий азобда.

Кўплар илм- фанни,

ўйинчоқ деб билдилар.

Айримлари бу кун,

сохта олим бўлдилар.

Таниш -билиш кўпайди,

ишни ортга бурдилар.

Йўл очдилар бетофиққа,

гуноҳ иш ҳам қилдилар.

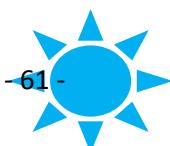
Илмда кўпдир хасад,
у йўлингни тўсади.
Бундай қилса шогирдинг,
сени гўрга тиқади.

Хийлаю –хасаддан,
қийналди инсон.
Қилса агар хунарин,
кўймас у омон.
Кимки қилса хасад,
ўз бошин егай,
Ўзига хам наслига,
ёмонлик қилгай.

Устозинг илм-у билиминга,
ҳеч қачон бўлмас муҳтож,
Аслида кийдирад сенга,
шон-у шараф тож.

Хасад ўтида ёнувчи одам бадбаҳтдир. Устозни эъзозлаш услубларини одоб- аҳлоқ бобидан ўқинг. Устоздан “олдингми” “беришни” ҳам бил. Устоз қадрини поймол қилган шогирд иззат талаб ва таъмагир бўлади.

Билимли улфатлар,
сардори бўлдим,
Ўзгалар ташвишига,
малхам хам бўлдим.
Хавас қилувчиларга ,
бўлдим биродар,
Муҳтожлар холидан,
бўлдим хабардор.

Үз устозини рақиб деб билган шогирд, хеч қачон ундан
үзиб обрўли бўлаолмайди.

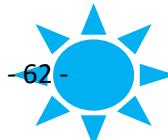
Фан-бу барча билимлар тўплами, уни мукаммал
билимдан деган одам олим эмас.

Устозини 1 марта ранжитган шогирд тақдир тўқмоғини
100 тасига лойик. Устозини камситган шогирд вақтлар ўтиб
эл назаридан қолади.

Устоздан билимлиман дея ҳам ўйлаб кўрма, бу
ғурурликдан нишона.

Устозларга хамкасларга

МОШАНСКИЙ-ЛЕЙРИХЛАР,
СЕНИНГ УСТОЗИНГ,
Илм йўлин кечиб,
ўтар қувватинг.
Илму билим ила,
завқقا тўлиб сўзлайсан,
Талабалар қошида,
маънолидир сўзларинг.
Шогирдларга кўрсатган,
илм йўлин,
Кўкка кўтарган,
илмимиз қўрин,
Асрларда топилмас,

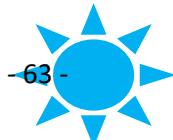
бундай устозлар,
Фан йўлинда кўрсатди,
баҳт йўлин.

ЎРАЗБОЕВ муррабий,
хам яна устоздир,
Қурилишдек фанларга,
йўлчи юлдуздир,
Унга оғаринлар,
жўшқин содиқлик,
САЛАМАТОВдек олим хам,
унга қиёсдир.

АНВАРУ- МАҲАМАДЖОН,
чиникиди илму курашда,
Чиникқан АБДУҚОБИЛ,
яратди серқирра илм,
САИД-АЛАМ ишлари бўлди,
хаммага билим,
Билму-Доно устозсизлар,
бу менинг сўзим.

НИФМАТУ БАХРИДДИН,
илмда олди жой,
Хаммага мақтовли,
шогирдларга бой.
Сизлардек баҳтлиман,
мен сизга сардор.
Устозлар қатори,
олганман бир жой.

ТЕЛЬМОН билан сухбатда,
Ўзи тўғрилигин сўзлар.
Чунки қалби қайнок,

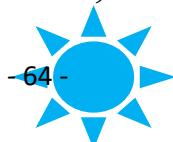

илму фанни куйлар.
Халқимизнинг баҳтига,
номиз ўчмасин,
Хар доим биргамиз,
ижод ўлмасин.

Устозлар мактаби бу,
хаммамиз аъзо,
Дўстмиз, хамкасибмиз,
йўқдир низо,
Ишлаймиз устозмиз хам ,
илмда фазо,
Боқий бўлсин номингиз,
бўлмасин қазо.

Қурилиш жойларда,
бўлса муаммо,
Малхам бўлар,
сизнинг илмингиз,
Чидамли ашёлар,
таянч хам бўлди,
Кувват бераолган,
сизнинг сўзингиз.
ЎТКИРУ-РУСТАМларни,
эслаймиз хар дам
Улуғлик бир умр,
йўқолмас шул дам
Илмга куч берган,
МУҲАМАДАМИН жасорати,

Аллоҳ тахмат қилсин,
биз дўстларнинг хурмати.
Улар ёзган асарлар,
доимо малхам,

Рахматли бўлсинлар,
ўтган устозлар..

Нодир ашёларга тўлди,
хам бозоримиз
Устозлар улуши бор,
эслайлик ардоғимиз,
Сизлар яшайсизлар,
токи умрбот,

Ўзбекистон илм кони,
ашёшунослар.

Ашёлар илми бисъёр,
менинг дўстларим
Илми ижод мадаткордир ,
биродарларим,
Хар он эзгу тилак,
сизларга омад,
Халқимиз фахрисиз ,
хамкасларим..

Хасадчи шогирд аслида серзарда ва фиригар бўлади. У раҳбар бўлиб қолса борми, аввалги раҳбарларини, қолаверса ўз устозини ҳам маънавий камситабошлиди. Устознинг шогирдларига тухматлар уюштириши, нуқсонларини юзига солиш, бўлажак шогирдларига муаммолар яратиш каби бир тўла маънавий жирканч ишларни фиригарлик билан астасекин амалга ошириб устозига руҳий азоб беради.

Устоз қадрини билмаган, уни эъзозламаган одам, маънавий хароб ва жисмоний бетобдир.

* * *

Мехрсиз шогирдингдан кура, вафодор итинг бўлгани маъкул.

Гердаймагин асло ёкмас дўстинга,
Хам отанга, хам устозинга.

Устозинг хафа қилса хам, сен уни қилма хафа.

Шогирд устозидан ўтган бўлса, устоз ўз фарзандидек меҳрли бўлмоғи лозим, акс холда у хасадчиdir.

Устозларнинг меҳнати беминнат. Улар билимига барча шогирдлар мухтоҷ.

Асли мақсад яратишидир,
орзуимга етайн
Аллохимга аён ишим,
яхшиликлар қилайин
Устоз бўлдим одилона,
устозликдан розиман,
Қалбимга ниш урган,
нодондан хам розиман.

Аслида хамманинг хақиқий бош устози-ота-онадир.

Устозлар хамиша машъал бўлган, шогирдларга шамчироқ бўлиб таррақиёт йўлини ёритган. Уларга меҳрсиз бўлиш кони гуноҳdir.

Шогирдларим ичida меҳрли ва бағри кенг содик укаларим кўп. Шогиртлар учун 4 та шарт:-меҳрли ва содик бўлиш -мехнаткаш ва масъулиятли бўлиш.

Устоз гердайганми ёки хасадчими – демак, у сохта устоз.

Софдил, билимли устоз—хаммага устоз.

Содик шогирдингда - ўз аксингни кўрасан.

Устозини манавий ўлдириб “мен устозсиз қолган етимман” деб йиғлаган шогирд мараздир.

Устоз сендаги нуқсон ва хатоларингни тузатиш кераклигини айтишга хакли; Дўстинг сендаги ёқимсиз фъелинг ва хулқингни тузатишга маслаҳат беради; Душманинг эса сендаги барча камчиликларингни билатуриб сени мақтайди.

Устозларнинг ғуурлиги - уларни ёзган асарлари ва тайёрлаган шогирдлариадир.

Ўз устозини рақиб деб билган шогирд, хеч қачон ундан ўзиб обрўли бўлаолмайди.

ЖАҲОЛАТ – ҒАМ ТАШВИШЛАР КЕЛТИРАДИ

Баҳслашишда маъданият ва одоб бўлмаса, у жанжалга айланиши мумкин.

* * *

Баҳслашишда енгилдингми, тан олишни ўрган.

* * *

Ғам- аламдан қочсанг, у сенга етиб олади. Уни юзма-юз кутиб олсангина енгаоласан.

* * *

Инсонни тушунабилишлик, ундаги ғам, ташвиш ва ҳурсандчиликларини сезабилишлик, жаҳолат ваҳафагарчиликларда сабр қиласилишлик -Аллоҳ берган энг улуғ неъматdir.

* * *

Ғам-алам ўтгандан кейингина хотиржамлик қадрини тушунасан.

* * *

Ғам-ташвишни эмас, ҳурсандчиликни ошкор қилинг.

* * *

Ғам ва ташвишни ўзига олмайдиган одам ҳурсандчиликни ҳам қалдан ҳис этмайди.

* * *

Биздаги ҳис-туйғулар ичидаги ғам ва ташвиш ёддан жуда секин чиқади.

* * *

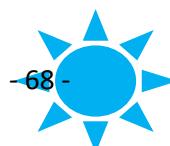
Ғам-ташвишга бўйин эгсангиз, у сизни осонгина синдиради.

* * *

Бир сонияли роҳат, умр бўйи ташвиш келтириши мумкин.

* * *

Роҳат дақиқалар чегарасини билган инсон, роҳатли умр кўради.

* * *

Тиз чўкиб яшаган олифта бойдан, тер тўкиб яшаган дехқон улуғдир.

* * *

Жаҳл чиққанда соқов бўлиш афзал

* * *

Жаҳолат буюк инсонларни ҳам назардан қолдиради.

* * *

Жаҳолатдасан ёндинг, куйдинг ва нихоят тинчландинг Аллохга боқ ва фикрла, ўзинга савол бер-хаётингни сархисоб қил. Умринг бино қилган хайрли ишларингни санаб кўрчи эътиборлиси бўлса яхши, бўлмасачи ўзлигингни билмайдиган ёмон одамсан

.***

Жаҳл ичра илмий ишга қўл урманг.

* * *

Жаҳолат ичра экилган уруғнинг ҳосили аччик бўлади.

* * *

Жаҳлдор инсонда қўрқув кўп бўлади.

* * *

Жаҳлдор инсон умр бўйи баҳт излайди.

* * *

Ўта жоҳиллик руҳий касалликдан нишона.

* * *

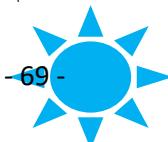
Инсофга кирмаган жоҳил ва ўжар одам саратон касалидек вахимага тушади, ҳақиқатни ҳамма тескари тушунади ва ўз фикрини қўполлик билан маъқуллайди. Аммо ўзини нодон эканлигини билмайди.

* * *

Майда баҳтсизликда- зийрак бўл, катта баҳтсизликда- иродали бўл. катта баҳтсизлик узоққа чўзилмайди.

* * *

Баланд овоз мумтоз ашулани безайди, сенга роҳат баҳш этади, аммо ўзаро сухбатларда эса жанжал келтиради.

* * *

Пўписа дўқлар, таниш-билишлари билан одамларни қўрқитиб яшашлик ўта тубанлиқдир.

* * *

Ғам ва ташвиш азобларини татимаган одам тўла ишончга лойик эмас.

Туя Сизга тупурса, уни айблаб бўладими?

Одамлар билимидан кўра, уларни ўзаро феъл-атвори ва хулқи яқинлаштиради.

Негадир одамлардаги “хулқ ва феъл-атвор, фахм-фаросат” мезони ишланмаган. Уларни ишга олаётганда ушбу меъзон эътиборга олиниши шарт.

Аллоҳга шукур яхши ҳам ҳаммани ҳар хил яратди. Акси бўлганда ривожланиш бўлмасди.

Душман орттириш осон, кейин у дўст бўлолмайди.

Севгилинг душманга айланса, бошқа душманга ўрин йўқ.

Ҳаётингиздаги барча ғам, ташвиш берувчи муаммоларни жаҳолад билан эмас, фалсафий фикрлаш билан ҳал қилинг.Хатони аввало ўзингиздан қидиринг.

Ҳамма нарсага эришиш мумкин эмас, аммо унга эришиш учун умр бўйи интилиш керак.

Фикирлаш қобилияти ожиз бўлган одам билан бахслашманг.

* * *

Дилингни яралаб ,рухий азоб берган инсон, кейин афсусланмаса, демак у ёмон одам.

* * *

Эрки чегараланмаган,иродаси суст одамнинг соғлиги мукаммал бўлмайди.

Асал ари асалсиз келса, боши қирқилур.

* * *

Жахолат ва қўполлик - асаб касаллигидан дарак.

* * *

Ҳаддан ортиқ ғазаби қўзғаган одам олдида, тилингиз остига қурт жойланг.

* * *

Жахолатли ва ғазабли одам рахимсиз ва қаҳри қаттиқ бўлади.Бундай одам оиласи баҳтли эканлигига гумоним бор.

Ғам-ташвиш ортса тана оғриги сезилмай қолади.

* * *

Инсондаги энг ёмон хислат – этиборсизлик ва лоқайтиликдир.

* * *

Насихатни юзма – юз қилганиз маъқул.

* * *

Насихатни ёмон кўрадиганлар - хибсда.

ЎЗЛИГИНГНИ АҚЛУ-ФИКРЛАШ ИЛА ЎРГАН

“Нимадан күркәсиз десалар, мисқоллаб йиғган обрү-иззатимни йүқотишдан”- деган бўлардим.

Бозорқилиши билмаганлар бадавлат бўлиши қийин.

Пулингни режабилсан сарфласан гина бадавлат бўласан.

Улуғлар моддий ва жисмоний ғалабадан кўра маънавий ғалабани устун кўрадилар.

* * *

Маънавий “ўлим”дан сўнг, жисмоний азоб бошланади.

* * *

Олимлар, донолар ва арбоблар ҳаётини ўрганинг, фикрланг ва ўзлигинги зни аниқланг.

Нодонлик ичра ўтган,
айшу -ишрат елдек ўтар,
Каломуллоҳ ила меҳнат қилинг,
барака битар.

* * *

Инсонни юзи-ю, кўзи унинг қалбини табиий кўзгусидир.

Маънавий ва ақл бойлиги, моддий бойликдан улуғдир.

* * *

Феъл-атвор ёмон одам қариликда ёлғиз қолади ёки фарзандларини қаритади.

Эллик ёшгача севмадингми, қариликда болалик севгига гирифткор бўлма.

Қарилікда “севаман” деб күкракка уришлик, девоналиқдан нишона.

* * *

Очиқ чехра, ҳусн ва шинам либос сенинг илк тавсифноманғандыр. Буни ақл бошқарса, унда сенинг адабий тавсифноманғ бўлади.

* * *

Ҳаётингдаги жўшқин ҳаракатни сусайтириб қарияпман дедингми, демак шу кундан бошлаб қарияпсан.

* * *

Қарилікда соғ-саломат ,тинч ва хотиржам яшаяпсанми, демак билгинки, сен ҳар доим ёшлигинг олдида қарздорсан.

* * *

Қарилікда ёшлиқдан кўра кўпроқ ишлаш керак.

* * *

Оилада тинчлик бўлмаса сиз ўзлигинлигизни сарҳисоб қилинг. Одамни одам дейиш учун Аллоҳ берган қуйидаги одатларига эътибор беринг: феъл-атвор, хулқ, табиат, ҳавас, ирода, бағри кенглиқ, қатъиятсизлик, бўшанглик, заифлик, қайсар, бад феъл, қўпол, ҳасислик, гердайишилик, ҳасад ва ҳоказоларни таҳлил қилинг. Шулардан қайси бири сизда бор ва ўзлигинлигизни англанг.

Инсон қалби саҳий ва меҳрли бўлса, тангри унга қариганда баҳтли ҳаёт ва хотиржамликни ато этади.

* * *

Юзидан нур ёғиладиган маданиятли инсон, аксарият нодон бўлмайди.

* * *

Қалбингиҳиз ғам-алам билан тўлганда, жисмоний меҳнат қилинг.

* * *

Тоза кийим бил,
рухинг давоси.
Яхши сухбат,
дардинг давоси.

Сендан кўра ақллироқ- аммо ночор, сендан кўра нодон-аммо бой. Бирини кўриб фикр қил, иккинчисини кўриб шукр қил. Шунда ҳаётингдаги ўз ўрнинг билан қувонасан.

* * *

Ғам-алам гирдобида ҳаёл сурсангиз, у сизни ваҳималар жарига йўллайди. Бунинг учун чора-тадбир изланг ёки очик ҳавода бошқа мавзуда сухбатлашинг.

* * *

Ҳамкасларинг сендан ўзиб бой бўлиб кетганда қалбинг ёришса, сен яхши одамсан.

* * *

Сени ҳеч ким ҳавас қилмаса, билгинки, сен ишёқмассан.

* * *

Ҳаммага ёқимли бўлишга интилиш нотўғри ҳислатдир.

* * *

Сени билганлар ичида мақтаниш кулгилидир.

* * *

Ҳеч нарса билан шуғулланмаслик , бекорчилик – азобку.

* * *

Бир кунлик бекорчиликдан чарчайман.

* * *

Бахтли ва бахтсиз кунларингда ўта зийрак бўл.

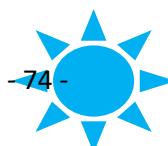
* * *

Иродасиз оғир кунларга кўникади, иродали баҳтли кунларга интилади.

* * *

Бахтли ва бахтсиз кунларни Худонинг синов кунлари эканлигини унутма.

* * *

Бахт бозордан олинадиган неьмат эмас, у ҳаёт ташвишларини енгаоладиганларга насиб этиши мумкин.

* * *

Ҳамма ғалабаларга ўзлигингни билгандан кейингина эришасан.

* * *

Инсон ҳаётининг суръати- унинг ҳулқида.

* * *

Инсон феъл-авторини мукаммал билиш қийин.

* * *

Уят, ҳаё ва номус инсонниг энг улуғ бойлигидир.

* * *

Насл-насабингни покланишини ва фарзандларингни доно бўлишлигини хохласанг, аёлинга севги ила қўшилишдан олдин қалбинг билан танангни 90 кун поклашинг керак.

* * *

Қилган яхшилигинг рўёбга чиқса, бир неча кун қалбингда қувонч янграйди.

* * *

Маъсулиятни ҳис этмасдан ўз ҳукуқинг учун курашсанг, демак сен боқимандасан.

* * *

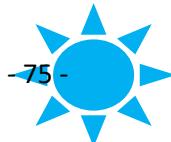
Инсон шунчалик мураккабки, уни бир кўришда билаолмайсиз. Ундаги сиполик, самимийлик ёки сохталик либос билан ўралган бўлади, унинг барча феъл-авторини яширади.

* * *

Ҳар доим “хўп” демасдан, вақти келганда одилона “йўқ” деяолган одам хурматга сазовордир.

* * *

Ўзингга раҳимдил бўлма, ўзингни аяма, шунда юрак ҳам сени амрингга мослашади. Акс ҳолда, ишёқмаслар сultonи бўласан.

* * *

Ўз хатосини тан оладиган, ўзига танқидий ёндашаоладиган одамгина биронинг хатосини кечиришга қодир.

* * *

Эзгулик билан яшасанг, хавф-хатар сендан узоқлашади.

* * *

Ўзлигини билган масъулиятли инсонгина кўкка кўтарилади.

* * *

Раҳбарда хато кўп бўлса, демакки унинг султонлари бор.

* * *

Бошқалар хатосидан ўзингникини изла, топ ва йўқот.

* * *

Мени хурмат қилишсин десанг, ўзлигингни англа.

* * *

Фавқулотда бўладиган муаммони зудлик билан ҳал этишига қараб, одамнинг феъл-авторини билса бўлади.

* * *

Ҳақоратнинг энг оғири, ҳеч ёмонлик қилмаган одамдан эшитишдир.

* * *

Ҳамма нарсани сир тутишинг мумкин, аммо виждонинг олдида ошкорсан.

* * *

Инсон виждонсиз бўлиши мумкин, лекин жамият виждонсиз бўлмайди.

* * *

Виждон азоби саратон касаллигидек нобуд қилиши мумкин.

* * *

Жамият келажагининг кўзгуси- виждон қонунлариdir.

* * *

Насл-насабинг билан дўстларингни айт, сенинг кимлигингни айтаман.

* * *

Инсонни виждон безайди.

* * *

Иродангни қўлга ол, виждонинг эса сенга хизмат қиласди.

* * *

Жиноят қилганинг ҳақиқий гувоҳи унинг виждонидир.

* * *

Ўта аҳмоқларгина виждон азобини сезмайди.

* * *

Виждонизни “кўзини очиш” учун виждонизлардек азоб бериш керак.

* * *

Енгил мусикани қулоқ билан эшитсангиз, мақомларни қалб билан тинглайсиз.

* * *

Суҳбатларда шаҳсиятга тегувчи мисол – воқеаларни айтма, акс ҳолда эшитувчилар ичидага шунга тегишилиси мулзам бўлиши мумкин.

* * *

Маънавий етуқ бўлай десанг, миллий мумтоз куй ва ғазаллар, ҳамда Оврўпо симфонияларини қалба сингдиришинг лозим.

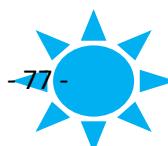
* * *

Мақомларни тинглаб “эй воҳ”, дея хаётинг мазмунини фалсафий тахлил қилиб сархисоб қиласан, фикрлайсан ва ўзлигингни анлайсан, яхши ниятлар ила келажак сари режалар тузасан.

* * *

Сен ўзлигингни одамлар билан мулоқатда бўлсанггина англай оласан.

* * *

Ўзлигингни билсанг
ўзгарма хар махал,
Лаганбардор ва таъмагир
бўлма хеч махал

Сахийлик қилишни кўп пайсалга солмасдан
бажаришнинг савоби кўпдир.

* * *

“Усти ялтироқ, ичи қалтироқ” деганда, шинам кийинган,
қўпол, баджаҳл одамни тушунмоқ керак.

* * *

Ташқи гўзаллик вақтинча, қалб гўзаллиги эса бир умрга
берилади.

* * *

Тил битта, қулоқ иккитадир, шунинг учун кўп эшишиб,
кам гапирмоқ лозим.

* * *

Ўз гояларингни шаҳсан ўзинг тажриба билан амалда
синасанг, ўзлигингни англайсан, завқланасан.

* * *

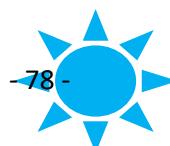
Дангасага енгил иш йўқ, унга ҳамма иш оғир.

Мўъжиза дарҳақиқат бор. Уни матонатли, рухи равshan
одамлар яратади. Мўъжизани аксарият, ўзи кўрмаган
воқияларни бўрттириб, далилсиз сўзлайдиганлар ҳам бор.

Мухтоҷ оилани баҳтли бўлишига сабабчи бўлдингми,
сен ҳам баҳтли бўлишга, хурматга лойиқсан. Рухинг равshan
бўлади, қалбинг қувнайди.

Фақат гўзалликка қараб баҳо берувчи-кўр.

Лагамбардор- хушомад ва мақтов сўзларини минбардан
айтмайди.

Бахслашувда, аксарият қўпол муомалали ютади.

Бахтли бўлишдан аввал бахтли қилишни ўйла.

Ҳалол меҳнатдан чарчаб уҳлашлик ҳам ибодат экан.

Биринчи бор мураккаб муаммони ечишда қатъян ва зудлик билан қилган қарорингиз ижобий хулоса берса – демак сиз ақлли экансиз.

Хаётида мухтоҷлик кўрган одам бадавлат бўлганида хайрли ишлар қилишга интилади.

Хатоинг топ,

енгил тортар ҳам дилинг.

Шуни билгин,

этма ошкор сирларинг.

Аксарият одамлар юраги бетламаган ишни, шахсий манфаат бўлсагина бажаришга киришадилар.

* * *

Мехр қўйган одаминг сени руҳий азобга қўйса, унинг фарзандлари меҳрсиз бўлади.

* * *

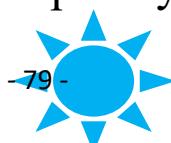
Ўзлигингни билмоқчи бўлсанг, ўз фаолиятингни бошқаларники билан таққосла.

* * *

Одамларга керакмисан, демак сен тириксан ,яъни из қолдириб яшаяпсан

* * *

Мансабдасан хаммага кераксан, мансабдан кетдинг эътибор камайди. Демак айб ўзингда, ўйла ва айбингни топ. Шундагина яна хаммага керак бўласан.

* * *

Хамма вақт бириңчилар қаторида бўлиш қийин ,аммо одамийликда бир умр олдинда бўлишга интилинг.

* * *

Хавф-хатар ўтгандан кейингина,қўрқоқ ўз “ботирлиги”ни кўрсатади.

* * *

Мутлоқ сир сақлаш қийин.

* * *

Одамларни овқат ейишига қараб, уларни феълига ва маданиятига баҳо бериш мумкин.

* * *

Нодонни сояси - нодон эмас , буқрни сояси - буқр. Сояга қараб баҳо берманг.

* * *

Отим Эркин – эркин эмасман.

ДҮСТ, АЁЛ ВА ФАРЗАНДЛАР КИМ

Аёллар ақллироқдир, агар улар үзидан ҳам ақллироқни севсалар.

* * *

Күполлик- қалбни нопоклигидан нишона.

* * *

Тилла юқори ҳароратда эрийди, эркаклар аёллар қўйнида ”эрийди”, аёллар ЭРНИНГ ЭРКАЛАШИДА ва тилла тақинчоқларда “эрийди”.

Енгилган аёл қирқ эшакка ортилган макр-у фитнани ишлатабошлайди.

Гул хонангизни безаганидек, яхши фикрли ва ниятли аёл қалбингизни ёритади.

* * *

Аёлларни она бўлгандан кейингина қалдан тушунабошлайсан.

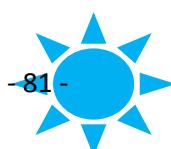
Севгилингдан ажралсанг ,ёшлигингдан хам ажраласан.

Вақтни режасиз сарфлайдиган одамни ҳеч вақти бўлмайди. Унинг вақти кийиниш, овқатланиш, уйқу ва баямани сўзлару фикрлашларга ёки бақрайиб хаёл суриб ётиш ва ҳаддан зиёт ойнаи-жаҳон, радио олдида ўтиришга сарфланади.

* * *

Муаммоларни ечишда, айниқса, тижоратда учта нарсага риоя қилинг:

- самимийлик,
- ҳалоллик,
- фойда қилиш.

Кўпни билгандан кўра, кўпни қилгин.

Қанчалик фарзандингизга меҳрибон бўлсангиз аёлингиздаги севги шунчалик кўпаяверади.

Эркаклар келинни хусни-жамолига, аёллар унинг кийимиға қарайди. Бу инсонга бериладиган юзаки баҳо.

“Ишқи йўқ эшак, дарди йўқ кесак” дейдилар. Дарҳақиқат, ишқи йўқ-нодон, дарди йўқни хайвон деса хам бўлади.

* * *

Самимий табассум билан ёндашиш сухбатдошингиз қалбига йўл очади.

* * *

Ақлан фикрламасдан қилинган ҳазил билан дўстликга раҳна солиш мумкин.

* * *

Асқия ва ҳазилнинг таъсирчанлиги ҳар хил тоифадаги одамлар ўз аксини кўра билишлигидадир.

* * *

Сизга ҳазил аччиқ ботса, жим турганингиз маъқул.

* * *

Шахсиятга тегадиган ҳазил қилманг.

* * *

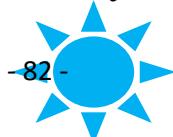
Меъёридан ошган ҳазил гаримдоридек аччиқ ботади.

* * *

Қарзлар ичида энг муқаддас ва яхшиси ота-она олдидаги бурчни одилона бажаришдир.

* * *

Ота-она учун учта фалокат бор: ўлим, қарилик, ва ёмон фарзанд. Биринчи ва иккинчисига даво йўқ, учинчисидан фақатгина фарзанднинг ўзигина қутқараолади.

* * *

Фарзанд нигоҳидан унинг қувончи ва ташвишини ота-онадан бошқа ҳеч ким сезмайди.

* * *

Фарзанд учун энг катта гунох—Аллох қахри, ота норозилиги ила уни оқ қилғанлигидир.

Она қалби булоқ сингари тошиб турувчи мўъжизадир.

* * *

Ёмон фарзанд ота-она ўлимини тезлаштиради.

* * *

Ота-онасининг ҳурматини билмаган фарзанднинг оиласи тез бузилади.

* * *

Бозорга кирганда биринчи нарсани ота-онангга ол. Шунда фарзандларингдан қайтади.

Фарзандлар билан инокликда яшаш хам санъатдир.

* * *

Фарзанднинг ота-онага қўполлиги уларнинг рухини поймол қиласи.

* * *

Ота-она билан сирлашувчи фарзандлар кам бўлади.

* * *

Доно келин келса- ўғил сеники, акси бўлса- ўғил бегона.

* * *

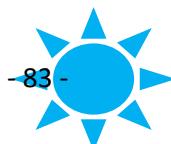
Она бошқарадиган оиладаги қизни ота бошқарадиган оиласа бермаганингиз маъқул.

* * *

Маънавияти ва бойлиги ҳар хил бўлган оилалар қуда бўлмагани маъқул.

* * *

Севги ва муҳаббат хиссиёти бўлмаган одам ғафлат гирдобида яшайди.

* * *

Келин-куёв гўзаллиги бирхил бўлса яхши. Ҳар хил бўлса ёмон.

* * *

Рашк – қалб азобининг онасидир.

* * *

Ҳар томонлама онгли одамда рашк бўлмайди.

* * *

Кўпгина эрлар ўзларида йўқ яхши фазилатларни хотинларидан талаб қиласдилар.

* * *

Исботсиз рашк-нодонлик.

* * *

Эрни келажаги учун курашмайдиган хотин уни орқага тортади.

* * *

Ёши улуғ эрнинг ёш хотинини тўла қониқтиришга уриниши хавфлидир.

* * *

Чолга турмушга чиқсан аёл -энагадир.

* * *

Бола гўё тасвирга оловчи ва магнитафондир. Ҳамма “совук” фазилатларингизни катта бўлганида қўйиб беради.

* * *

Бола тарбияси ва қайсар аёлларни баҳтли қилиш, жамиятни бошқаришдан ҳам оғир.

* * *

Ота-она бўлиш осон, аммо ота-оналий қилиш қийин.

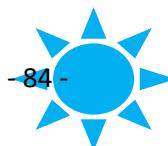
* * *

Талабчан онгли ота юзта ўқитувчидан афзал.

* * *

Талабчанлик билан ўз ўрнида танбех бериш болани бузмайди, аммо, ёлғончилик уни бузади.

* * *

Ўз ёшлигини унугандан тарбиячи чиқмайди.

* * *

Болани ёшлигидаги чиниктирган маъқул.

* * *

Болалардаги шўхликни сўндирисангиз, унинг келажагига соя солган бўласиз.

* * *

Талабчанлик ва раҳмдилликнинг чегараси бўлмоғи лозим.

* * *

Болалар ҳамма вақт ўзларига “иш” топадилар, бизнинг вазифамиз уларга тўғри йўл кўрсатиш.

* * *

Бола тарбиясида ўнта насиҳатдан кўра, бир марта ўрнак бўлиш яхши.

* * *

Оиласа файзу -барака беришда, энг биринчи одам доно аёлдир.

Доно аёл бўлмаган оилада тартиб, режа ва файз бўймайди, бундай шароитда доно эр файласуф бўлади.

Кўр севги қанчалик тўсик бўлманг, севги ҳиссиёти шунчалик ортаверади.

* * *

Илк севги -океанда адашган кемага ўхшайди.

* * *

Асл севги, жиноятнинг олдини олади.

* * *

Севги даво кўп, аммо биронтаси ҳам даволай олмаган.

* * *

Асабни қайнатувчи ва сўндирувчи ҳам- аёлдир.

* * *

Савги йўлида одамлар ўзларини ўлимга тиккан, хозирчи?

* * *

Эрини пиру-бадавлат қилаётган аёллар хаётини обдон ўрганинг ва уларни эхтиёт қилинг.

Эркакка ўхшашликка интилган аёлда хаё, жозиба ва ифратлик йўқолади.

* * *

Севги йўлидаги қаҳрамонликка- аёлларга етадигани йўқ.

* * *

Эҳтиросга берилманг, онгиз севгининг жилови, сизнинг иродангиздир.

* * *

Ҳақиқий севги сирлари муқаддасдир.

* * *

Дўстинг хатосини ўзига айт, аммо ҳамма олдида мақта.

* * *

Дўстнинг қувноғи ва сухбатлашадигани яхши.

* * *

Бола тарбиясида, тарих сабоқларига асосланган учта даврни унутманг.:

- бола 6-7 ёшгача – подшо (тушунтириш даври);
- 7-15 ёшгача – қуллик (фикрлаш ва талабчанлик даври);
- 16-21 ёшгача – ўртоқлик ва сухбатдошинг (маслаҳатлашиш, биргаликда қарор қабул қилиш ва фикрлаш даври).

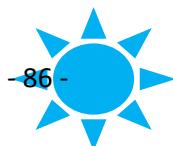
* * *

Кундалик кичик муаммоларни ҳал этишда аёл маслаҳатига амал қил, катта муаммоларни ечишда ўз фикрингдан қолма.

* * *

Душманингни ўзингдан кўра ақллироқ деб бил.

* * *

Болалигингни эслаб дам олмоқчи бўлсанг,
мактабдошларинг билан учраш.

* * *

Камчиликсиз дўст изласанг, дўстсиз қоласан.

* * *

Қариликда “аразлашиб” юрган ҳамма дўстларингнинг
камчиликларини кечир.

* * *

Дўстликни сақлаш учун уни дилингда хам ҳасад
қилма, даврада ҳавас сўзларини айт.

* * *

Дўст сендаги ғамни камайтириб, ҳурсандлигингни
оширади.

* * *

Дўст тасодифан пайдо бўлмайди. У йиллар давомида
ўртоқчиликдан кейин пайдо бўлади.

* * *

Ака-ука жигарлар орасида дўстлик хам бўлса,
ажралмайдилар.

* * *

Ҳақиқат ҳукм сурган жамиятда яшашга қизиқиш ортади.

* * *

Аччик ҳақиқат бор, чучуги бўлмайди.

* * *

Аҳмад Яссавий, Алишер Навоий, Бобур, Абдулла
Қаххор, Абу Наср ал-Форобий, Абай Қуонбоев ,Абдулла
Қодирий, Тохир Малик, Эркин Вохидов каби буюк
аждодларимиз угитларига риоя қилган уйдан жиноятчи
чиқмайди.

* * *

Инсоният яратилибдики, жамият дангаса ва жоҳиллар
 билан курашади, аммо улар йўқ бўлмайди.
Демак, фарзандларингизни ёшликтан бошлаб меҳнат билан
чиниқишига эътибор беринг.

* * *

Ёшликни, севги онларини, ота-она ва болалигимизни эслатувчи мусиқа қалбга роҳат боғишлади.

* * *

Айрим ҳозирги ёшлар мақом куйларини ёқтирмайдилар, бу маънавият бобидаги ишларимизни сустлигидир .Ёшлар енгил ва қулоқни ёрувчи куйларни эшитиб “енгил” бўлиб кетмоқдалар.

Ота-она бағридаги фахм-фаросатсиз қиз, келин бўлгандан кейин сарамжон, фаросатли ва одобли бўлибти десалар ишонманг.

* * *

Ўғилларингдан аразлама, акс ҳолда келинни қизлик давридаги алохида яшаш орзуси амалга ошиши мумкин ёки улар биргаликда сендан узоклашади.

Фарзанд гўё ҳазина, унга яхши тарбия берсанг, қариганингда сенга маънавий ва моддий бойлик ҳадя этади.

* * *

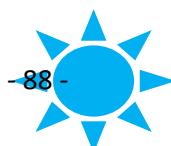
Фарзандинг ноқобил бўлдими, сабабини аввало ўзингдан кидир.

Болани эркалаб тарбия қилдингизми – у сизга меҳрсиз бўлади.

Бола тарбиясида қаҳр тилда, меҳр дилда бўлмоғи лозим.

Ўз манфаатингни кўзлаб бошқа одамларнинг тинчлигини бузиш одобдан эмас.

Ота-онасининг дуосини олган одамдан фалокат узоклашади.

Фарзандни эркалаш деганда- тегишли меҳнат қилмайдиган, болага мошина, уяли телефон, тансик овқатларга ўргатиш, айтган кийимини мұхайъё қилиш, ўта шинам хона ажратиш, ҳамма гапларига ишониш, ўқишига ҳар хил йўллар билан ёрдам бериш, кийимларини ювиб, дазмоллаб қўйиш, дўқ-пўписа билан гап қайтаришларига эътибор бермаслик ва ҳуллас, боланинг барча салбий феълатворига чидашни тушунмоқ лозим. Ҳаёт чақмоқларида чиникмаганбундай фарзанд келажакда ҳаётнинг мураккаб жумбокларини ечаолмай баҳтсизликка тўқнашиши мумкин.

* * *

Дининг, тилинг ва урф-одатларинг ўхшамаган макон Ватан бўла олмайди.

* * *

Одамларни камситиш бир куни фалокатга олиб келади.

* * *

Гўзаллик битта, ёқимли бўлиш имкониятинг мингта.

* * *

Ташқи ва қалб гўзаллиги, ёқимли овоз ва чиройли қадди-қомат инсоннинг ҳаёт йўлини енгиллаштиради.

* * *

Ҳаёт ишлаш бола-чақа орттиришгина эмас, балки солих-солиҳа фарзандларни тарбиялаш, жамият учун фойдали ишларни қилишдир.

* * *

Жаҳондаги барча буюк ихтиrolар, дабдабалар ва фалокатлар бошида аёл иштироки бор.

* * *

Оиладаги муаммоларни сабр-тоқат ва донолик билан ҳал қила -оладигани, аёлларнинг энг яхшисидир.

* * *

Хотинингни қўриқла, асра лекин тўла эркинлик берма.

Хар бир аёл феълида тарбияланмаганяширин исъёнкорлик бор. Афсус, бу уни баҳтсиз қилишини ўзи билмайди.

Қизнинг баҳтсизлиги ота қалбининг яраланганигидир.

* * *

Аёлнинг энг катта бойлиги, эрининг унга бўлган самимий муҳаббатидир.

* * *

Мехр-муруватли инсон гўзалларнинг гўзалидир.

* * *

Биргина тартиблиэрнинг кўнглини ололмаган аёл аёлми?

* * *

Аёл оиладаги ночорликка қарши курашувчи аскардир.

* * *

Эрлар уйда хизматда, хотинлари эса ишда, бозорда. Бу эркаклиқ мақомини сустлашиши, пасткашлик ва орийятсизлик эмасми?

* * *

Аёлларни қийқириб, қаҳ-қаҳа билан кулиши, уларни жуда ёқимсиз қиласи.

* * *

Дўстлар даврасидаги ҳазил меъёрида бўлмаса, эътибордан қолиш ҳеч гап эмас.

* * *

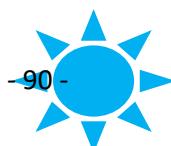
Каккайган хотин бир кун баҳтсиз бўлишиҳам мумкин.

* * *

Мантиқсиз ва бачкана кулиш ва беъмани ҳазил қилган одамни “совуқ” ёки “ёқимсиз одам”- дейдилар.

* * *

Ёшлар тарбиясида одамнинг яхши томонларини кўпроқтаърифланг, ёмонлигига изоҳ бериб тушуниринг.

Ёшликдан болани “аҳмоқсан” десангиз, дарҳақиқат у аҳмоқ бўлади.

* * *

Ҳарбир талабани бўлажакда вазир, давлат арбоби , йирик тадбиркор ёки олим деб билинг, уларга шуни айтинг, яхши ниятлар орзусида меҳнат қилишга ўргатинг.

* * *

Вақти-вақти билан танангни тозалаганда, ақл ва феъл-авторингдаги нуқсонларни серҳисоб қил ва ювиб ташла.

* * *

Ҳамма нарсада ва ҳамма вақт биринчиликка интилиш яхши,лекин бир кун келиб ўрнингни ёш авлодга биринчилардан бўлиб ихтиёран беришни хам унутма.

* * *

Дангаса одам ўзининг дангасалигини билмайди, у ҳеч қачон орзу-ниятларига эришаолмайди.

* * *

Ният ва орзуларингни асосла, шундагина унга эришасан.

* * *

Энг буюк ихтиrolар анчагина содда бўлади.

* * *

Бир одам икки миллат соҳиби бўлиши мумкинми? Ҳа! Бунинг учун она ва бошқа миллат тилини билиш кифоя.

* * *

Иккинчи тилни ўргансанг, ўша миллат сени ўз бағрига тортади.

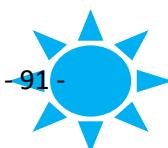
* * *

Янгиликларни кўра туриб, олдинга интилмаслик, орқага юриш билан баробар.

* * *

Чуқур фикрлаш фазилати бўлмаган ёшлар меъмор, олим, қурувчи ёки раҳбарлик лавозимига яқинлашмагани маъқул.

* * *

Курувчини ҳамма нарсани билиши шарт эмас, аммо қурилиш ашёси билан бинонинг пишиқлигини билиши шарт.

* * *

Истеъдод соҳиби бўлиш учун қалбингизда завқ ва билим бўлиши керак.

* * *

Амалиётсиз ўқиш гўё пуч ёнғоқдир.

* * *

Ҳақиқий ўқитувчи билим беришда илм ва фанни яхши эгаллаган бўлиши шарт, тарбия беришда эса болалигини эслаш зарур.

* * *

Билимингиз юқори бўлсагина талабчанлик ярашади, лекин меъёридан ошмаслиги керак.

* * *

Меҳнаткаш одамда учта энг катта ютуқ бор: бири уни зерикишдан, иккинчиси ҳаётдаги муаммолардан, нуқсонлардан ва учинчиси муҳтожликдан қутқаради.

* * *

Мақол ўқувчини фикрлашга ундейди.

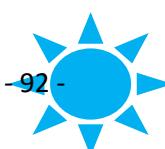
* * *

Миллат ва ҳалқнинг буюклиги унинг ўтмиши билангина эмас, ҳозирги кундаги оламшумул ишлари ва фаровонлиги билан хам аҳамиятлидир.

* * *

Ҳаёт – боғларда сайд қилиш эмас. Ҳар доим ҳаракатда бўлиш, йўқотиш, янгилишиш, ташвишлар гирдобида бўлиш, тўғри йўлда яна янгилишиш, бўхтон ва ғийбатларга дуч келиш, бузиш ва қайта қуриш ҳаёт мазмунидир ва шуларни ақлан фикрлаш, муаммоларни ечабилиш одамни чиниктиради, кейин яшаш осонлашади, фаровон ҳаёт бошланади.

* * *

Ёшлар шинам кийинишдан олдин фикрлашни ўрганиш, ўз мускуларини ўстириш, баданларини соф ва тиник қилишлари керак.

* * *

Хаётнинг асл маъносини тушунмаган одамгина мазмунсиз ўтган дақиқаларга ачинмайди.

* * *

Хамма нарсани билишга интилманг, аммо мақсад сари йўналиш сирларини билишингиз шарт.

* * *

Ёшларни яхши йўлларга бошлашдан кўра, ёмон йўлга бошлаш осон.

* * *

Ўқисанг ва амалиётда синаб кўрсанггина, сенда ғоялар туғилади.

* * *

Бирон соҳани мукаммал билмасанг, уни танқид қилишга уринма.

* * *

Ҳар бир бунёдкор ва халқ фидойисининг руҳий кечирмалари ва маънавияти, жамоанинг руҳи ва ҳаёт фалсафаси билан ҳамоҳанг бўлмоғи лозим.

* * *

Мехнаткаш одам зерикишни тасаввур эта олмайди.

* * *

Дангасалик -энг буюк ихтиро ва ғояларни ўлдиради.

* * *

Харакатчанликдан дангасаликка ўтиш қийин эмас.

* * *

Аксарият, инсон ўз билимининг пастлигидан эмас, иродасизлигидан эзилади.

* * *

Вақт дүстлик ришталарини янада маҳкам боғлайды, ёшлиқдаги ихтиросли севги эса аста секин сўниб, кейин ўзаро тушиниш даври бошланади.

Қизни камчиликларини билишни истасангиз уни дугоналари олдида мақтанг.

Ютуқларга қанчалик кўп эришсангиз асл дўстлар сони кўпаймайди.

Жўшқин ва ёнувчан феълли одам ақлли бўлса ҳам, дўстликни абадий сақлай олмайди.

Фарзандларингизни феъл-авори ва хулқи яхши бўлишлигини ният қилсангиз, уни 2-3 ёшигача алла ёки мумтоз куйлар оҳангига ухлатинг, 6-7 ёшгача эса асло асабини бузманг, ўзини айби билан йиғласа овутманг, фақатгина табассум ва осойишталик билан тушунтириб тарбияланг.

Таълимни аслида мақолларни тахлил қилишдан бошланг.

Фарзандларга ёшлигида тўғри сўзлашга ўргатилмаса, келажак ҳаётида ташвишлари кўп бўлади.

Ўта қобилиятли, истеъдодли фарзандларни тушунишга ҳаракат қилинг. Уларни феъли ва дунёни тушуниши бошқаларницидан фарқ қиласи. Қайси йўналишга қизиқса, унинг ҳаётий фаолиятини шу йўналиш бўйича олиб боринг, тарбияланг.

Ёшлигимни эсласам,
унга қайтгим келаверади.
Дүстлар даврасида,
үша шүхликлар бўлаверади.
Хомушсан дўстим,
хаёл паришон бўлмасин.
Эслаб турсанг ёшликни,
яхши дам бўлаверади.

Доно мақоллар талабаларга ўқиладиган “Маънавият ва маърифат” маъruzалари учун дастури амал бўлиши керак.

Дўстлар икки хил бўлади: вафодор ва самимий дўст, иккинчиси ғайрли дўст.

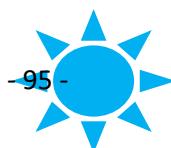
Хасад қилувчилар орасида тилингни тий.

Уйда тинчлик ва ўғлингни меҳрибон бўлишини истасанг, келинингни мактаб тур.

Маслаҳат қилишга кўп бола тарбиялаб, пиру-бадавлат яшаётган, хеч кимдан қарз олмайдиган, доно-улуғлар олдига бор.

Барча севишганлар орасидаги севги ва қасамлар, орзу-умидлар рўёбга чиққанда эди, хамманинг асли хаёти фаровон бўларди. Аммо, беъайб парвардигор дейдилар

20 ёшингда сезгирилик, хис-туйғу органлари уйғонади, 30 ёшда истеъдод ва талант уруғлари унабошлайди, 40 ёшдан кейин ақл билан фикрлаб орзу-хавасларни амалга оширувчи кучга эга бўласиз.

Дўсту- ульфатларга вафодор сардор бўлсанг, улуғ ишларга ҳам қодирсан.

Улуғ ёшга етганда ҳам болалик феълини унутманг, ёшлигинги зи эсланг, руҳий дам оласиз.

Эркаклар аёлдан холисона кетиши мумкин, аммо, аёллар эса ёмонлик қилиш ниятида эркакни камситади, бўхтонлар уйиштириб эл назаридан қолдиришга интилади. .

* * *

Аёлингиз нодонлик қилса, унга қўшилиб лақма бўлманг. Акс холда эрлик мақомингиз йўқолади ёки аёлингиз ётадиган кўрпачага айланасиз.

Харбир аёл эрини авлодидан “совитиб” ўзиникига “иситабошлайди”, лақма эр эса устози, ака-ука, хатто ота-онасидан совийбошлайди. Аммо, бу билан эркак ўз аёлинни унинг яқинларидан ажраталмайди. Ким лақма?

Аёли пошнаси остидаги эрларга раҳмим келади.

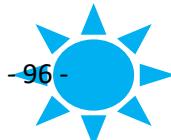
Хаётда севиш ва севилиш бир мартда бўлмайди.

Ёшларни турмуш қуриши арафасида ёлғон кўпаяди. Ўзаро камчиликларни сезганда ҳам бу ҳаммаси эмаслигини назарда тулинг.

Севгининг бошланғич аломати: йигитларда эҳтиётлик, қизларда дадиллик.

Кулги қуёш каби одамлар кайфиятини чароғон қилади.

Бахт -бу самимий севиш ва севимли бўлиш, шунингдек ўзаро тушунишdir.

Фарзандли бўлгандан кейингина оила деса бўлади.

Аёл макри: Эр авлодини жўшқин мақтовлари орасида бир луқма нуқсонларини хам айтиб ўтади. Лақма эса айнан шу нуқсонни ёдида сақлайди.

Солиҳа аёл бўлажак куёвни баҳтли қиласман, деб ният қилади, бошқаси эса баҳтли қилишни талаб қилади.

Ота-онадан миннатдор бўлмаган ўғил, бегонадан ҳам ёмон, жиноятчи. Онага нисбатан эътиборсиз, лаёқатсиз бўлиши кони гуноҳ.

Севгилингизни муҳаббатини қозонмоқчи бўлсангиз, унга нисбатан эътиборсизроқ бўлинг.

Сени тушунган одам билан узок муддатга сафарга чиқсанг зерикарли бўлмайди.

Ўз эри ва оила сирларини бегона эркакга айтган аёлни йўлдан оздириш осон.

Аёл қалби билан севса, у атрофдаги нигоҳ ва ғийбатлардан ҳам қўрқмайди.

Подшони эрка аёли: “Сизга тегиб нима ҳам кўрдим” деган экан. Аёлларнинг баҳти муҳит ва муомилага кўра ўзгараверади. Баҳтли аёллар ҳам йиғлайди.

Аёлларни мақсадга эришишидаги кураш маҳорати эркакларникоидан кучли.

Аёллар эътибори ва муҳаббатига сазовор бўлиш учун, аввало сўзлаш ва кийиниш маданияти, кейин ақл-идрок, хотам бўлиш керак. Қўполлик, манманлик бўлса аёлни камситган бўласиз. Ёдингизда бўлсин “Дунёни аёллар бошқаради” дейишади.

Аёл кўнглини олишни билмайдиган эркак юқори мансабларга кўтарилаолмайди.

Аёлларни тушуниш учун ақл бошқарувида фикрлаш ва сабр-тоқат керак бўлади.

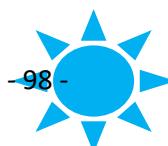
Аёл севгисига мұяссар бўлиш – санъатдир.

Одамлар орасида,
тилингга берма эрк.
Гапирмасдан аввало,
гапириб ол дилингда,
Сўзларинг мазмунида,
гина-гаشتа бўлмасин,
Нутқинг бўлсин сермањо,
қолмагин ҳеч армонда.

Боймисиз, фарзандларингизни бирозгина мухтожлиқда хам тарбияланг. Кейин сизни бойлиқда боқади.

Келдинг-кетдинг дунёдан,
бирон – бир из қолдирмай,
Бу ҳаётнинг акси ураг,
фарзандлар мақсадга етмай.

Киз боланинг одоби-камтарин, фахм-фаросатли, пок ва ҳаёли бўлиб вояга етишидадир.

Ҳаё пардаси билан ўралган аёл-гўзалдир.

Аёлларноёбдори – босимниоширади, ҳамтуширади.

* * *

Фарзандинга бермадингми ,
нону,аклу-шон.

Бел остию-устига,
буйин эгдинг нодон.

Хаётинг мазмунсиз ўтди,
бilmадинг шу он.

Дунёга келдинг-у кетдинг,
номинг ўчди шу он.

Қалбаги севги учкуни, орзу-хавас ва фикрлаш
боғининг баҳоридир.

Умрни ғам билан ўтказгандан,
Рўзгорни бутламай яшагандан,
Болалару-онадан гап эшитгандан,
Мехнат ила ўқиб бой бўлган яхшироқ.

Оталарни хафа қилманг,дилига озор берманг.Улар
кечиради,аммо ёдидан кўчмайди.

Эркакдир аёлга уйида меҳри оқибат бўлмаса уни
кўчадан қидиради.

Японлар ёш болани оила подшохи деб биладилар, аммо
у ўз айби билан аянчли йиғласа хам хеч қачон овутмайдилар
ва эркаламайдилар.

Дўсти кўпни душмани хам бўлади.

Дўстни насли-насаби улуғ,”кўзи тўқ” ва улфат кўрганлар ичидан қидир.

* * *

Душманингни дўсти билан сирлашма.

* * *

Ота-она маънавий бой бўлса - фарзандлар учун у, ахлок - одоб ва билим хазинасиdir.

* * *

“Болалигим ростгўйлигим “

дедилар,

Улғайдим ,

”ростгўйлигим қани” дедилар.

* * *

Ёшлик-тавакалчилик. Қарилик - мужмалчилик.

* * *

Қийинчилик ва фаровон хаётни кўрган,хақиқий ишқ азобини тортганлар билан дўстлашса бўлади.

* * *

Сир калити- бу кўз билан кўриб қулоқ эшитади, акл торозида тортилади, сўнг юрак дарвозаси очилиб ишонч калити билан сирлар дафтарчasi варакланади. Уни фақатгина хақиқий дўстгина ўқишига лойик.

* * *

2 чи – 2 олса – жимлик;

5 чи 2 олса- шов – шу.

* * *

Қувноқ оила даврасида , мусиқа оханглари ва самимий дўстлар билан еган овқатингиз тез хазм бўлади.

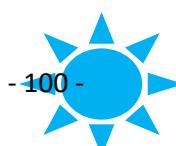
* * *

Аёларни тушунинг. Улар хохласа бир зумда кулади ва ўша захоти кўз ёши қилиб йиғлаш қобилиатига хам эга.

* * *

Енгилган аёлдан эҳтиёт бўл.

* * *

Ўғри –“Молингни ёки жонингни оламан”- деса, нопок аёл “Хаммасини оламан”- дейди.

* * *

Аёллардаги барча гўзаликларни, табиятнинг мужизавий рангларга ўралишини, баҳорнинг майин шаббодасини сезмаган эркакларга ачинаман.

* * *

Архитектура ва дизайн яратган жозибали безаклар-қотиб қолган оромбахш куйни эслатади.

* * *

Ёввойи севги - инсон кўзини кўр, қулоғини кар, ўзини эса девона қилади.

* * *

Севган одамни коиш, насихат қилиш мумкин, аммо камситиш мутлоқ мумкин эмас.

Севги юқ эмас, у сизни кўкларга кўтаради, синов азобларида чиниқтириб жўшқин хаёт бахш этувчи илохий куч.

* * *

Хақиқий севгини билмаганлардан яхшилик кутманг.

* * *

Ёмон йўлга кираётган фарзандингизни хақиқий севги тарбиялаш мумкин.

* * *

Юракдан сидириб ташланган севги уруғи юз йилдан кейин хам униб чиқиши мумкин.

* * *

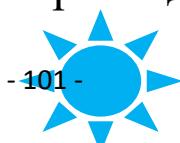
Севгини кучи харбир роҳат дақиқаларидан кейин сусаяди ва оила бахти курашига айланади.

* * *

Хақиқий севги – битта, соҳтаси кўп.

* * *

Авваллари “Куёв тўра ўқиганми” деб сўрашарди, хозир эса “мошинаси, алохида уйи борми” деб сўрашади

* * *

Ақл билан әмас, балки феъли ва хулқи мос бўлган одамларгина ўзаро тез дўстлашадилар.

ДОНОЛИК –ОСУДА ХАЁТ ПОЙДЕВОРИ

Донолар хақида бисъёр сўзингиз,
Аслида билимдон , доно сўзингиз,
Ҳамиша саломат бўлинг дун”ёда,
Мазмунли умрингиз бўлсин зиёда.

Махмуд Юнусов.(Раджабий)

Донолик чексиздир, бунинг учун умр буйи хаётдаги кузатувчанликни ақл бошқарувида фикрлаб, онгни ўстириш керак.

Онг бошқарувидаги чидамли ва сабр-тоқатли одамни доно деса булади.

Хар хил шароитда, турлича феъл-авторли инсонлар билан келиша- оладиган одамни доно деса бўлади.

Доно бўлган саринг, кўп нарсада билимсизлигингни сезасан.

Доно одам олим бўлиши мумкин, лекин ҳамма олимлар хам доно бўлавермайди.

Доно учун афсусланиш бир марта булади.

Сир сақлашлик донолик аломати.

Бегона мақтаса сени,
ёқиб қолар ақли уни.

Донолар мақтаса сени,
яхши одамсан, билгин буни.

Доно билан фикрлашсанг дилинг қувнайди, руҳинг равшан бўлади.

Виждоннинг амри билан хатоларни тан олиш донолик ва покликдан нишонадир.

Донода бор чегара, нодонда бўлмайди.

Доно сўзлари қиска мисоллар билан тасдиқланса, унинг мохияти ортади.

Донолар ёлғон сузловчини кўзидан биладилар.

Доно бўлиш учун ҳамма нарсага фикрлаш орқали эришиш мумкин.

Аклли ва доно одамлар билан сухбатда бўлсанг, сендаги ақл уруғлари хосилга киради, хаёtingни яхшилашга киришасан.

Чуқур ва доно фикрлашни ўргандингми, у ақл билан кўшилиб сени улуғ ишларга етаклайди.

Ўзингга керак нарсани муҳтожга ихтиёрий бердингми, демак сен сахий, маънавий етуқ одамсан.

Мансабидан ғуурланган ва такаббур одам хеч қачон доно бўлмайди.

Ўзи, дили ва иши пок одамгагина донолик ярашади.

Бахтсизликда табассум билан сўзлашаоладиган, ғамташвишда матонатли бўлаоладиган ва онгли фикрлаш учун куч топаолган одамлар донодирлар.

Хазил билан жиддийликни ўз ўрнида ишлатаолиш, доноликдан нишона..

Афсуски, айрим одамлар доно фикрларини жиноий ишларга ишлатадилар.

Аклли, кўпни кўрган донолар даврасида бўлсангиз, Сиз бойлик хазинасидан баҳраманд бўласиз.

Қандай Даҳолар ва буюк инсонлар раҳматли бўлдилар, демак ўлим хақ, ундан қўрқманг, Аллохнинг хукмига доим тайер бўлинг. Нақшбандий тариқати билан яшанг.

Доноликнинг асосида сабр-тоқат ётади.

Қариликда доно бўлсанг, у сенга роҳат бағишлайди.

Нодонга қарилик – вақт,
Жаҳолатга қарилик – қиши,
Илм ахлига қарилик – Олтин мерос,
Донога қарилик – баҳт.

Ғам, ташвиш, алам билан тинчлик, хотиржамлик- бу хаёт мезонидир. Уни мувозанатда ушлаб туриш сизни донолигинизга боғлик.

Сухбатингга интилувчилар кўп бўлса, билгинки, сен доносан.

Гапиришни ҳамма хам билади, аммо ўз вақтида жим туриш ва керакли маслаҳат бериш доноликдан нишонадир.

Ажралган доно дустлар қариликда топишадилар.

Гўзаллик билан донолик сизга насиб этган бўлса, сиз яхшиларни яххисидирсиз.

Бағри кенг, меҳрли, доно одамнинг юзидан нур таралади.

Қарилик- фалсафий фикрлаш гирдобида яшамоқдир.

Бу баданга сингган оқилу доноликдир.

Худодан берилган ақл бўлмаса, бироннинг ақли билан узоққа бораолмайсиз.

Виждон бўлмаса, ақлнинг хам кераги йўқ.

Нодонларгина хазилни чин деб биладилар.

Нодон , донолар сухбатида жим ўтиришидан бошка иложи йўқ.

Дахолар овқатнинг қули бўлмаганлар.

Баданга сингмаган овқат одамни ейди.

Озгина очлик, харакат ва юриш инсонни фикрлашга чорлайди.

Жуда оғир кунларда хам яшашни бил.

Қарз икки хил бўлади:-моддий ва маънавий. Инсон бу ёруғ дунъёга келиб ота-она етаклаб улғайдик, билдик, ўргандик ва амалиётда қўлладик, доно бўлдик-маънавий қарзга ботдик. Энди қарзларни тўлашга шошилинг-ёшлар кутяпти. Қарз билан бу ёруғ дунёни ташлаб кетмайлик.

Мол-дунё мерос бўлиши мумкин, аммо баҳт эмас.

Инсон бой бўлиш учун эмас, баҳтли бўлиш учун курашмоғи лозим.

Очликдан ўлаётганга бир бурда нон берсанг ўзини баҳтли деб хис этади. Аслида шу баҳт учун курашиб нон топгангина баҳтлидир.

Сайёз достон мазмунини бир мақол билан хам ифодаласа бўлади.

Халоллик ила пири бадавлат ва иззат-хурматга эришдингми, демак ақллисан.

Хатога йўл кўйдингми, демак фикрлашда заифлик бўлган.

Сухбатдош сўзини бўлмай, сабир билан эшитишини ўрган.

Виждон ва сўз эркинлиги бўлмаса, хақиқатга яқинлашиш мушкул бўлади.

Масъулиятли бўлиш учун интизомли, ишchan, ўзингизга нисбатан шафқатсиз бўлинг.

Хаёт ўлчами неча йил яшаганингиз билан эмас, қилган фойдали ишларинг билан ўлчанади.

Ўтган умринга назар сол, файдали ишлар килмаган бўлсанг демак, “ўликсан”.

Киноя ёки танқидни хазил тоифасида, таббасум ила айтилса, ўртада “совук” мухит бўлмайди.

Сўзлашаётганда овозингни баланд-пастлигига ва охангига эътибор бер.

Қасам ичганда оила ва ватани гаровга куйиш хоинликдир.

Фикрлаш ва унинг эркинлиги мутлақ даҳлсиздир.

Билимнинг илк вазифаси хақиқатни англашдир.

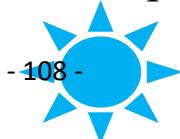
Хар бир миллат учун ўз она тили улуғдир.

Ўзбек тилида туғри талаффуз билан хар хил охангда ўқисангиз, мусиқани эслатади.

Хақиқий нотиқ бўлай десанг, дилингдаги фикрингни қоғозга ёз, кейин эса содда сўзлар билан изоҳла.

Кенг фикрни қиска қилиб ёзиб, уни эшитувчига етказабилиш нотиқликдан нишона.

Маърузада жуда ахамиятли ва иккинчи даражали маълумотлар бўлади. Уларни хар хил охангда сўзлаш ва хаётий мисоллар билан тасдиқлаб, соф она тилида равон ўқиган маърузангиз эшитувчи хотирасидан ўчмайди.

Нотиқлар икки хил бўлади: виждонли ва нопок. Хақиқатни яшириб, ёмонни яхши дейишга интилган нотик – нопокдир.

Китоб ўқиган сари Сизда минглаб янги ғоялар, орзумидлар, келажак сари интилиш пайдо бўлади.

Танага- бадан тарбия, ақлга -ўқиши бўлса, сизда фикрлаш қобилияти ўсади.

Китоб ўқиганда ундаги воқеаларда қатнашиб, саёҳат қиласиз ва чуқур фикрлашга ўрганасиз.

Китобда ғояларни яратувчи уруғлар хазинаси бор.

Китобни улуғлаган оилада маънавият хукум суради.

Ўқиш учун ўз феъл-авторингиз, хулқингиз ва дунёқарашингизгаҳамоҳанг бўлган китобни танланг.

Китобни кўп ўқиган билан ундаги сабоқни амалда ишлатилмаса, уни ўқишига не хожат.

Фикрлаш қобилияти бўлмаса, китоб ўқишининг нафи бўлмайди.

Билими тор одамларгина Аллоҳ мульжизаларига ишонмайдилар.

Хаёт ташвишларини билмай фақат китоб ўқиб, доно бўлган одам анқовни эслатади, чунки ундаги фикрлаш чигаллашган бўлади.

Маданиятли бўлай десангиз, энг аввал қуръонни ва хадисларни ўкинг.

Худога тилингиз ва либосингиз билан эмас, калбингиз билан ишонинг.

Асабни бузмасдан илм чўққиларини эгаллай олмайсиз.

Сени тўғрингда яхши фикрлар бўлишини истасанг, ўзинг тўғрингда ҳеч нима дема.

Хомаки доно меъёридан ортиқ бой бўлса, яна бой бўлай дейди.

Қўшнини овқати болалар учун мазали.

Билимли ва доно одамлар сухбати ва маслаҳати ёшларга ёқмаяпти.

Ким билса амалда кўрсатади, билмаса оғзаки ўргатади.

Доно ва яхши хулқли одамларни феъли, кайфиятга кўра ўзгармаслиги керак.

Ўзлигини билган ёқимли, юмшоқ феълли одамлар билимли доно бўладилар. Қолганларини феъли ниқобланган, ечсанг ҳақиқий билимсизлиги, нодонлиги очилади.

Сени ташвиш қувлайди, қачон сенга баҳт насиб этади; бу ўзингга боғлиқ. Руҳий азобдасиз, уйқусизлик, паришонлик ва фикр алангасида ёнаяпсиз: нима қилиш керак, илож тополмаяпсиз. Шунда фикрланг, ақлга дам

беринг ва ақл бошқарувидаги бир-икки “муруватни” олиб қўйинг.

Доно одамлар кўрсатмаси ёки маслаҳати бу-назария, уни фикрлаб ҳаётда синасангиз-амалиёт, булардан маънавий ёки ижтимоий манфаат кўрсангиз бу-хулоса.

Қариган дарахтдан нуқсон қидирма. Уни парвариш қилмасанг ҳам мевасининг мазаси ўзгармайди.

Қанчалик доно бўлсанг, қилган гуноҳларинг оқибати шунчалик аянчли бўлади.

Доно одамлар ўzlари бой бўлмайди, аммо бойиш учун имкониятлар яратади.

Ўзликни билиш донолик белгиси.

Доно бўлиш учун олим бўлиш шарт эмас.

Доно ва одил бўлсанг қонуннинг ҳам кераги йўқ.

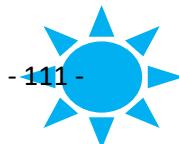
Яхшиям нодон одамлар бор- яхшилик билан ёмонлик курашида донолар ила ривожланиш кўпаяди.

Доно одам- баҳтли кунларда ақлли, баҳтсиз кунларда - чидамли бўлади.

Фақатгина китоблардан ақл тўплаб доно бўлолмайсан.

Донолар насиҳатга муҳтоҷ эмас.

Доно ва камтар одамлар содда бўладилар, уларни камситманг.

Ёшликдаги хатоларни сарҳисоб қилиб, тўғрисига риоя
қилиб яшаш доноликдан нишона.

Текин жаннат борку, нега дўзоҳни сотиб оладилар?.

Илон заҳри заҳардан ўлаётган одамни тирилтиради,
одамники эса ўлдиради.

Улуғликдан тубанликка бир қадам.

Доно одамнинг фикрлаши денгиз тубидан ҳам чукурдир.

Нодонлар раҳбари доно бўлса, донолар кўпаяди, акси
бўлса нодонлар кўпаяди.

* * *

Инсон сўзи билан эмас, иши билан,
Хусни билан эмас, меҳри билан қадрлидир.
* * *

Инсон хеч качон бойликка туйган эмас.

* * *

Орзу билан фикр бўлса ёнма-ён,
Мақсад учун интил шу замон
Халоват бўлмасин тушмасин рухинг,
Пок бўлсанг хаёting бўлур чарагон.
* * *

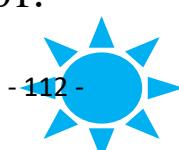
Тушкунликка тушиш ақл бошқараётган фикрлашнинг
заифлигидир.

* * *

Пиру-бадавлатсиз, келаётган бойлик ва юксалишнинг
чегарасини англаш- доноликдир.

* * *

Билимларни мисқоллаб йиғиб олдингизми? Энди уларни
ёшларга қайтаришингиз шарт.

* * *

Инсонга тангрим ақл берган экан, у онг ва виждонни шакллантиручи ,рухни покловчи,зехнли,идрокли қилувчи забардаст куч эканки, у тарихда оқ ва қора сахифалар яратувчи инсоннинг илохий йўлларга бошловчи Аллохнинг машъали экан.

* * *

Бу дун”ё театр сахнасини эслатади.Шунингдек, у ақл, заковат улашувчи савдо бозори хамдир.

* * *

Ақл шундай бир илохий кучки,у йўқдан бор бўлади,бордан йўқ бўлмайди,уни танаси йўқ, ,аммо билимли кўзлари кўпдир.Кўллари йўқ, аммо сезгир бармоқлари бор,боши йўқдир,лекин заковатли зехни бордир.

* * *

Фикр –ақлни чархлайди.

* * *

Оврупо мақолларидан кўра шарқ мақоллари бой фалсафа билан суғорилган,чукур мазмун ила инсонни донолик сари етаклайди.

* * *

Донолик ўта ўлкан хазина ва туганмас булоқ.Уни хазон супиришга ,сув сепишга ишлатиш керак эмас.

* * *

Сўз-захар, сўз-қилич,сўз- малҳам

* * *

Сирти кўркам,файзли,юзида нури бўлган одамлар-бозори бўлмайдилар.

* * *

Донолик-ёлғизликка малҳамдир.

* * *

Ақл- билим калити, билим эса- онг калити.Буларнинг барчаси доноликга озуқа. Донолик-жамиятга озуқа.Жамият-тинчлик гаровидир.

* * *

Ақл,куч,фаҳм-фаросат ва яхши хулқ бўлса-тош кўтариб хам оилани боқса бўлади.

* * *

Жахолатдаги маст одам тинчигандан кейингина танбих бериш хам доноликдир.

* * *

Камбағалсан- бой бўлдинг, тухмат бўлди-ўзингни окладинг,фарзандинг ёки шогирдинг меҳрисиз бўлди-айбни ўзингдан қидир, топ,фикрла, хатоларинг бўлса тан ол; Шунда тақдир сени донолик сари етаклайди.

* * *

Биз муаллифларга “Нега қаримайсизлар?” дейишади. Билмадим десак..Улар: “бағрингиз кенг, кечирувчан, яхшиликлар қилиб яшайсиз, чоги” Чунки, оқилу-фозил фарзандларимиз бор, уларни кўриб баҳри-дилимиз қувнайди.

* * *

Қалбингизни чулғаб турган айрим фикрларни талабалар билан мухокама қилсангиз, улар ичида қанчалик кўп истеъдодлиларни кўриб қалбингиз янграйди.

* * *

Донолар маслахати ой нуридек йўлингни ёритади, фикрлаш учун ёруғ йўл очилади.

* * *

Тақдир – хаёт фаолиятингизни маълумотномасидир. У сизни умр бўйи яхши ва ёмон хаётингизни бошқариб боради.

* * *

“Сендан харакат мендан баракат” дейдилар.Демак хаётингни сархисоб қилиб, хатоларингни тан олиб, ғайратли бўлсанг бу сени тақдиринг.

* * *

“Тақдир эканда” деб камбағаликни тан олиб, ижод қилмай жонингни койитмасанг - хатоларингни кўрмай нодонлик гидобида яшайверасан. Бу хам тақдир.

* * *

Бахтли бўлмоқчимисан – ўзинга ўта талабчан бўл, ўзгалар сўзини эшитишни ўрган.Масъулиятли бўл, ўз феълингни сархисоб қил.

* * *

Бадавлат бўлаяпсанми – зийрак бўл.

ОЛИМЛИК ВА ОЛИМЛАР- РЕВОЖЛАНИШНИ ОНАСИ

Илм сахрода--дўст.
Хаёт йўлларида--таянч.
Ёлғизлик дамларида--йўлдош, ҳамроҳ.
Бахтиёр дақиқаларида--рахбар.
Қайгули онларда--мадаткор.
Одамлар орасида--зейбу-зийнат.
Душманларга қарши -- қуролдир.
(Хадисдан)

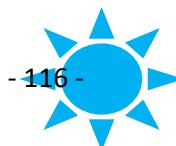
Олимларни асранг

Бўлар экан бир тоифа донишманд, доно,
Улар сўзи бўлар элга машъал доимо.
Рахбарсан сен уларни эъзозла, то бор имконинг
Хазина ила билиму- илмин ол, токи бор жонинг.

Тўғри сўзни айтар сенга, ранжитар улар,
Асли замин тилар сенга эзгу орзулар.
Эсингда бўлсин улар феъли атвори,
Улар учун аямагин ширин сўзниг бол мисоли.

Олимдадир хақиқат фалак таянчи,
Тангри асрасин уни, берма озор у рахбар таянчи.
Халқимнинг бахтидир кўп бўлса олиму фозил
Мустақиллик ниҳоли ўсади, бўлади нозил.

Жахолату рўшноликка, бўлди олим илми нур,
Ёриса у, адашгану нодонлар ўз йулин топур.
Дилингда хам, тилингда койима хеч бир магар,
Билинки уларнинг дил ёши бир ботмон захар.

Қайтараман янада олимни койима,
Илми хақи эъзозла, бер обру шараф бирла шон.
Сўзин-илмин ишлат, хато қидирма
Қади бости, ё феъли-хулқини ёмон, паст дема.

Олим подада йул бошловчи серка мисоли,
Роҳат даргоҳига бошласа, бўлмас заволи.
Хақиқий олим бепарводир ўзига
Қараб тургин бўлмасин хамроҳ дорига.

Агар олим бўлай деб қилсанг ният,
Ироданга, билму-илминга ишон,

Илмий ишларнинг тўқсон фоизи амалда тасдиқланса, у
билимга айланади.

Аксарият нодону аҳмоқлар ўзларини нодон ва аҳмоқ
эканликларини билмайдилар. Олимнинг бир ойлик
маошини бир зумда топаман деган ўғри, ўзининг ақлли
эканлигини исботлашга уринади.

* * *

Олимлар устидан кулувчилар нодонлардир.

* * *

Илмий ишни таҳлил қилиб исботлаш учун ақл, фикрлаш
қобилияти, тажриба ва натижа зарурдир. Шуларни эплаган
одамгина илмий ишлар қилиши мумкин.

* * *

Олимлардан талабимиз битта – ҳақиқатга тўғри
ёндашишдир.

* * *

Фикрлаш доираси тор олимнинг обрўси ҳам тор бўлади.

* * *

Ҳақиқий олим фидойи бўлиши лозим.

* * *

Илмли ва билимли бўлсангина адолатни англайсан.

* * *

Ҳақиқат илмий асосланган ва донолар сұхбатидан ўтган бўлсагина у пок ҳақиқатдир.

* * *

Моддий жиҳатдан эмас, балки маънавиятда энг бой одамлар - донолардир.

* * *

Олим энг бой одам, аммо бадавлат эмас.

* * *

Гоялар кўп, аммо тажриба билан илмий томондан асослангани кам.

* * *

Ҳамма нарса ҳудо томонидан яратилган, аммо бизлар тажриба йўли билан исботлаймиз, ҳолос.

* * *

Ҳақиқий олимларни ўз соҳасининг шоирлари деса ҳам бўлади.

* * *

Шоирона фазилатли одамлардан олимлар кўп чиқади.

* * *

Бош кўтармасдан китоб ўқиб амалда ишлатмаган одам, илм-фан ва амалий дунёдан узоқлашади.

* * *

Билимли, илмли одам ирим-сиirimга ишонмайди.

* * *

Табиатни илмий асосда таҳлил қилинг, шунда ҳудонинг борлигига ва унинг мужизаларига ишонасиз.

* * *

Илм-фан изланишларида миллийлик бўлмайди, аммо иирик олимлар миллат фаҳридир. Илм-фанни қўлламаган жамият инқирозга учраши мумкин.

* * *

Илм- фаннинг ривожи ҳақиқий буюк олимлар ва уларнинг амалда яратган йирик ихтиrolари билан ўлчанади.

* * *

Мусиқа ва санъат завқ-шавқни оширади, ҳақиқий олимга илҳом беради.

* * *

Олим ҳаёл сурмасдан, фикрламасдан уҳлайолмайди.

* * *

Орзу-ҳавас, ғоя, билим , фикрлаш ва уларни илмий асослаш олимларга ҳос фазилатдир.

* * *

Аксарият, тасодифий ихтиrolарни ўткир зехнли одамлар яратади.

* * *

Фикрлаш дақиқаларида очликни ҳам сезмайсан.

* * *

Одамнинг фикрлашига ҳамма эркинликлар берилган, шунинг учун ҳам уни бўгувчилар кўп бўлади.

* * *

Билимсиз бўлишингиз уят эмас, аммо ҳамма нарсани биламан дейиш уят.

* * *

Нодон одам чала билимли бўлса, ўзини йирик олим деб жар солади.

* * *

Қанчалик билим сирларини эгаласанг ҳам, билмаганларинг кўплигини ҳис этасан.

* * *

Ҳақиқий олимда ғоялар кўп бўлади, аммо уни амалга оширувчи имконият йўқлиги ачинарлидир.

* * *

Бошқаларнинг билими ва ғоялари билан яшашлик-ўғрилиkdir.

* * *

Тажрибасиз илмни сафсата деса бўлади.

* * *

Тажриба ғоядан қимматдир. Тажриба билан исботланган гоя бебаҳо илмдир.

* * *

Сизда мактабдаги билимларни таҳлил қилиш ва фикрлаш қобиляти бўлса, бу олим бўлишингиздан нишона.

* * *

Ўқувчиларга билим бериб , икки марта кўп билим оламиз.

* * *

Олимлар кўп, лекин олимлик маъсулиятини тўла бажарувчилар кам.

* * *

Илмий ғоя натижасини кўра билдингиз, тажрибаларни бошладингиз, ишонч хосил бўлди, қизиқиши уйғонди, демак режадаги ишнинг ярми бўлди деса бўлади.

* * *

Илмий раҳбар ўз шогирдини фарзандидек яхши кўриши шарт.

* * *

Илмий ишнинг аҳамияти ва мақсадини аниқ тасаввур этмасангиз, ҳеч қандай натижага эриша олмайсиз.

* * *

Илмий раҳбар шогирди учун мураббий, маслаҳатчи, ҳамкаслар ва меҳрибон бўлиши керак.

* * *

Сабр-тоқатсиз, ўжар , жаҳлдор одам олим бўла-олмайди.

* * *

Илмий иш натижалари замон талабида бўлмаса, бунда айбдор аввало илмий раҳбардир.

* * *

Илмий раҳбар келажак учун долзарб мавзу танлашга қодир бўлмаса, шогирд тайёрламагани маъқул.

* * *

Долзарб илмий мавзуни танлаш ва уни илмий асослашни билиш ҳақиқий олимликдан нишона.

* * *

Илмий хулоса бўлмасдан, ҳаммага жар солиш енгилтаклиkdir.

* * *

Илмий ишда қайғу ва ташвишлар кўп бўлади. Олинган натижалар нотўғри бўлганда ҳам унда янгиликлар бўлади. Кайфиятни тушурмай, завқ билан ишни давом эттириш керак.

* * *

Илмий мавзу долзарб, аммо бу йўлда тажриба ишлари учун энг зарур замонавий асбоб-ускуналар ва хомашёлар бўлмас экан унинг мохияти сустлашади ва кераксиз ҳам бўлиб қолиши мумкин.

Дангасанинг вақти арzon, олим ва тадбиркорнинг вақти эса жуда қиммат туради.

* * *

Илмий раҳбар ўз илмий йўналишини билимдони ва талабчан бўлса, бу шогирднинг баҳти.

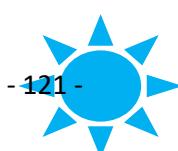
* * *

Давлатнинг буюклиги илмда, вайроналиги ва муҳтоҷлиги эса илмсизликда.

* * *

Шафқатсиз умримнинг,
бераҳм сони,
Ёзган асарларим ила,
ўчмайди номи.

* * *

Китоблар ёздим – устозлик қилдим,
Билдим бахт экан,
Меҳнат қилинг, яратинг,
Хурмату- иззат сизга наҳт экан.

* * *

Олим одам жамиятни,
бойитар
Золим одам ўз халқини,
тойитар.

* * *

Билимли ва маъданиятли одам раҳмсиз бўлса ва
адолатни букса, у одамларнинг ёмонидир.

* * *

Ёш эканман кучга тўла,
пахтани тош айладим.
Илм ичра бой бўлдим,
аммо, бадавлат бўлмадим.

* * *

Қийноқлар қўйнида
зукколар бўлади олим,
Рух раҳнамоси, файласуф,
аммо бўлмайди золим.

* * *

Мехр, мурувват ва сахийлик назарий фан эмас,
амалиётдир.

* * *

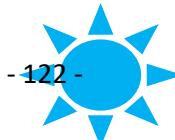
Вақт – олимнинг бойлиги. Уни беҳуда сарфлаш
жамият назаридан қолишидир.

* * *

Буюк алломаларнинг ғоялари ва фикрларини нодонлар
миясиға жойласа, улар довдираб кўзи тиниб йиқиладилар.

* * *

Билими паст одамларгина ҳasad қасалига гирифтор
бўлиши мумкин.

* * *

Соҳта олимларни ҳамма танийди.

* * *

Олимларга хамиша отилади тош,
Иғвогарда хамиша ёрилади бош.

Соҳта олим бор жойда илм-фан ривожланмайди.

* * *

Вақтини бекорга кетаётганига хасислик қилган олим,
улуғдир.

Олиммисан сени одамлар ҳавас қилсин.

* * *

Хақиқий олимнинг душмани ҳасадчиидир.

Олимни олим қиласиган 4 та нарса бор:
Онг ила фикрлаш, ирода, фидоийлик ва меҳнатсеварлик.

Олимнинг маст бўлиши маънавий пасткашлиkdir.

Лаганбардорликни ёқтирган олим--соҳта олим.

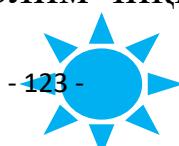
Мевазор боғни олим десак, унинг боғбони мутлоқ
онгдир.

Олимнинг олимлиги баҳтли ва баҳтсиз кунларни илмий
асосда таҳлил қилабилишиликдадир.

Олимнинг бир куни нодоннинг минг кунидир.

Олим ўз ғоялари билан ямас, балки уни татбиғи билан
яшамоги лозим.

Ўзлигини билмагандан олим чиқмайди.

* * *

Янги ғоялар яратган олим унинг моҳиятини ўн баробар кўп билиши керак.

* * *

Ҳақиқатни ҳақиқат эканлигини исботлашда олимнинг ўрни катта.

* * *

Сохта олимда ҳалоллик бўлмайди.

* * *

Олимни олим деёлмайман, агар у аҳлоқсиз бўлса.

Шон-шараф, мансаб ва обрў учун курашаётган сохта олимлар ҳам йўқ эмас.

Севишганларнинг одилона бахси – янги севги камари билан боғлайди.

Ҳақиқий дўстингни химоя қил, шунда сени унинг бармоқлари ҳам қўриқлади.

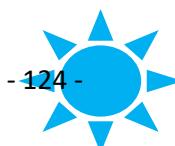
Хаёл суриш, орзу қилиш ва фикрлашни билмасанг олим бўлаолмайсан.

Хом асарлар суюқ сиёҳда ёзилгандек.

Шарт эмас бу оламда ҳамма
олим бўлишлик,
Аммо, шартдир ҳамма ишни
олимлардек қилишлик.

Илм-фаний эгалаганлар ўзлигини англашга қодирдир.

Илмий иш билан банд бўлган дақиқаларида Сизга фаришталар ҳамроҳ бўлади.

Хақиқий олимларни Аллоҳ улуғлайды.

* * *

Нафақада ўтириб бекор қолган олим-химоясиз гулга ўхшайди.

* * *

Кимки олим бўлишни бойиш учун деб билса, у сохта олим, илмни касб-хунар деб билади, аммо хақиқий олим бўлаолмайди.

* * *

Сохта олимнинг билими ўзи учун душмандир.

* * *

Олим бўлмоқчимисан фидойи бўлмоғинг керак. Илм қудуғини игна билан қазища сабрли бўлишинг, хузур-халаватдан воз кечишинг, кечки тунларда хам фикрлашинг ва ўйлашинг керак бўлади.

* * *

Билимли бўлиш учун фан билан сугорилган хаёtingни нозик икр-чикрларини тахлил қилаоладиган ақл керак бўлади.

* * *

Билимсиз одамлар сухбати –ғийбат ва тутуруқсиз сўзларга бой

* * *

Китоб ва мақолаларни қалбим ила жонимни аямай ёзаман. Ўқувчи қўлига олганини кўриб ўзлигимни англайман, дилим ёришади, қилган меҳнатим руҳий шодликка айланади. Эртанги асарларимга яна режа тузабошлайман.

* * *

Билмингизни замон талабида бойитмасангиз, ақлингиз ва фикирлаш қобилиятингиз темир сингари занглайбошлайди.

Ундей қилиш керак, бундай қилиш керак-насиҳатгўйлик йўналишидаги сўзлар жуда кўпайиб кетди. Аслида муаммоларни амалий ечими тўғрисидаги таклифлар бериш фойдалидир.

ИБРАТЛИ РИВОЯТЛАР ВА БИР ШИНГИЛ ИЖОД ЧИЗИҚЛАРИ

Ўзбек-турк қондош халқ

Ўзбек -Туркни нурли жамоли,
Остонамизга файз берган камоли,
Авлодимизнинг асали боли,
Улугдирлар улар- олий зодларим.

Чиндан хам валийлар авлодисиз, бўлинг соғ-омон,
Бахтли аждодлармиз ишлашга келди замон.

Навқурон ёшлар қувватга тўлинг,
Авлодимиз ичра сер фикр бўлинг.
Ота-бобою, авлодимиз зотларин оқлаб,
Ўзбегу-Турк чўлларин гулларга буркаб,
Хаёт қучоғида мардона бўлинг.

Насл-насабимиз покдир, бўлинг омон,
Бахт қушин ушлашга келди замон.

Бизлар бир оила меҳр гулшани,
Ака-ука, келинлар диллар сирдоши,
Остонангиз бўлсин меҳр қўрғони,
Қатор ўғилларнинг мангу майдони
Уйларингиз бўлсин куйлар макони.

Яшанг қондошлар хамфикр бўлинг беармон,

Хаммангиз ака-ука бўлинг соғ-омон.

Асл фарзандлар Сиз- Бизга хамдард бўлингиз,
Дард келса агар, бизларга малхам бўлингиз,
Биздек устозларни қилсангиз рози,
Халқимиз аро энг улуғ инсон бўлингиз.

Эркин оғага- қирғиз шогирдан

Иссиқ-ота деган жойда,
Етти киши бўлиб камида.
Қутадик биз Эркин акани,
Мехмон бўлган қирғиз элига.

Илм йулин бизга ўргатиб,
Ишимизни элаб хамирдек.
Пиширдингиз бирпасда ака,
Фикрлар хам ёғди ёмғирдек.

Баланд, тоза, салқин тоғ бағри,
Эркин ака сизга куч берсин.
Иргип-иргип қувонингиз,
Асл фикр сизга дуч келсин

Ўшал кунни яна соғиниб,
Ойлар ўтиб яна келингиз.
Кутиб олар дўстлар билан,
Ақынбекдек «ёмон» инингиз.

Ташкентге ертең барғанда,
Биздан илиқ салом айтингиз.
Бизларни эслаб, соғинганингизда,

Командировакага тез-тез келингиз.

Ботиркул
Бишкек шахри.

Устоз Эркинжон Қосимовга

Йиллар ўтиб борар, улағайди ёш,
Вақт деган хакам бор замин бағритош.
Бугун шодлигимдан кўзларимдан ёш,
Дийдорга не етсин, эй, азиз устоз.

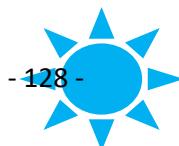
Фарғоналик шогирди Маматкарим Жўраев

Қовоқ аслида қовоқ эмас

Қовоқ есанг томоғингдан ёғдек ўтади,
Қовоқ яна юз дардинга даво бўлади,
Ўзи арzon хам мазали, баракали,
Аммо, қовоқ борки соғломни касал қиласди.

Дейдиларки –“қовоғингдан қор ёғилар”,
Қовоқ солсанг ўз кайфиятинг бузилар,
Қовоғингни оч баҳтли онларни эсла,
Қовоқли кўз кўксингни нам қиласди.

Қовоқ солдинг атрофинга назар сол,
Ота-оналаринг таббасумин кўр ана,
Қовоқ солиб кайфиятимиз буздинг яна,
Қовоқ солган кунларингни бир сана.

Музыка асбобларидағи сирлар

(китталар учун)

- арфа, бармофинг тегса куйлайди,
 - кларнет, созламаса ҳам куйлайди,
 - ғижжак, энг ёқимли куй оҳангини тараннум этадиган мусиқа асбоби, бир минутда созланади узоқ куйлайди,
 - роял, тингловчиларнинг кайфиятига қараб куйлайди,
 - виолончер, узоқ созланади қисқа куйланади,
 - ноғора, карнай. Шовқин – сурон, аммокуйламайди,
 - транбромкуйламайди, ваҳимагасолади, маҳсусфилофдасақланади.

Илтижо

Аллохим. Бу ажиб сирли, шавқатсиз оламни түлғизган ҳархил бандаларинг эмасми? Бисмиллоҳ ...деб ўғрилик қилса, ёқотган эса дарду – аламда бўлганида, ўғри эса фарзандлари халқумини харом қилса. Бири Қуръону калима ўқиб, уни пулига рўзғор тебратиб, уй қурса, яна бири Аллоҳ амри билан тарбия бериб ҳаром пора эвазига роҳат ўчоғида яшаса. Шулар сен яратган дилу-тили ҳархил бандалар эмасми. Сенинг маънавий қудратинг менга асли ислом динини янада чуқур англашимга мададкор. Сенга сажда қиласман, сен ягонасан. Сен йўқдан бор қилиб, борни йўқ қилишга қодирсан. Яхши ҳам одамзотни бирхил яратмадинг. Аksi бўлганда бой билан бой, хору-зорлар ўртасида қонли тўқнашувлар бўларди. Ревожланиш бўлмас эди.

Аёл ким ўзи?

Бу ривоят фалсафий-маънавий онгимни тебратиб юборди.

“Аёл ўз эрини еру-кўкка ишонмайди. Бағри чўғдек аланга рашки бутун вужуди ила севар, жуфтини тил остига яшириб қўйган гавхардек сақлар эди. Ёки бир мунчоққа айланса-ю, кўзи қорачиғига жойлаб олса. Аллаҳ амри ила кун келиб эри қазо қилди. У ёнди, қуйди. Баданидаги барча намлик кўз ёши бўлиб кўриди. Умр бўйи рашк билан яшади, рўшнолик кўрмади, рашк, ғам-ташвиши уни буқди.

Лахатдаги эри қабрини қучоқлаб фарёд қилди. Кейин енгил тин олди. Каддини ростлади, нималардир деб пичирлади. Кузи ёришди, қабрни қучоқлаб мийиғида табассум ила осмонга бокди. Кейин нима деди дейсизми? Шукр Тангirim деб қабрни қучоқлаб «Энди сени мендан хеч ким тортиб ололмайди» деса бўлади-ми.

Уни рашк қилиб адo бўлдинку. Энди уни соғинмайди дейсизми, тириклигида соғиниб яшагандан кўра, рашк ўтида куйгандан кўра ўлганига хурсанд бўлдими бу аёл.

Аёл зоти ким ўзи?

Уни худбин ёки бағри тош хам деб бўлмайди, хали бундай айрилик унга кўпдан-кўп ёлғизлик аламларни бериши аниқ. Аммо эрини ерга беркитиб қўйгандан мамнун бўлмоқда. Унинг бундай ахволини қандай тушунмоқ керак?

Аёл ким ўзи? Бир ўқиган эдим: Суюкли она бемор, ўлим куни яқинлашган кўринади. Онани кеча-кундуз парвариш қилаётган ёлғизгина фарзанди уйқи ғафлат босиб, уч кун онага қараб уйкусираб она қўкрагига бошини қўйиб ухлаб қолади. Шунда она нима дейди денг: «Аллоҳим куним битган кўринади, жонимни олсанг хозир ол, юрагимни уришидан болам уйкуси бузилмасин» дея илтижо килади. Аёл ким узи?

Аёл! Сени вужудингда яна қандай сирлар бор. Айт!
Сени кўкларга кўтарадиган мисраларимга мазмун бер!

Мусиқа -илохий санъат

Оллоҳ Жабраил орқали мусиқа ва созандалик санъатини ерда жаннат қамичидан ясалган қўш найда янграган куй ОДАМ ато танасига сингийди. Инсоният куй садосида яшайди. Шу боис мусиқа инсон қалбини нурафшон қиласида, роҳат олади, дили қувнайди ва шукроналик ила хаёт берган оллоҳга сажда қиласида.

Чувалчангдаги хасад ўти

Чувалчанг ўз устозига хасад ўтида ёнаверар экан. Нихоят чидаолмай илондек узун бўлишни хохлаб чўзилаверибди. Умуртқалари оғриғига чираб яна чўзиаверибди ва нихоят узулиб кетибди.

“Арак” ичишни оқибати

Аёл ўзига ошиқу-беқарор бир тақводор йигитни орзусига эришиши учун 2-та шарт қўйибди. Мени дархақиқат севсанг, биринчидан “мени чўримни ўлдирасан” ёки иккинчидан “йўқ десанг ушбу аракни ичасан”. Тақводор йигит Одам ўлдириш кони гуноҳ дея у ароқни ичибти. Кайфи росо бўлгандан сўнг, севгилисини мухаббатини қозонай деб чўрини хам ўлдирибти.

Эзмадан дод

Билимли, доно ўзига пок қозига, подшо: “Мени даргохимда қози лавозимида ишлайсиз” деса, қози рози бўлмабти. Сўнг уни бир эзма-нодон махбус ётган зиндонга ташлабти. Бир хафта ўтмай қозилик қилишга розилик билдирибти.

Терговчига...

Махбус ...Рост гапирай десам сиздан қўрқаман, ёлғон гапирай десам худодан қўрқаман....Нима қилай?

Уйимни сотаман..

Уйимни асли баҳоси 100 минг доллар, мен сотаман 200 минг долларга. Нега энди? “Чунки, қўшним одил, хам сўзи, хам ўзи пок инсон” дебти.

Жисмонан ўлади, аммо номи ўлмайди.

Олиму-фозиллар илми асарларини миллионлаб йиллардан кейин ўқиган охирги ўқувчи ўлса , шундагина муаллифни ўлди деса бўлади.

Хақиқат...

Хақиқат битта. Аммо, харбир одамни ўз хақиқати бор. Конуний хақиқат, ёлғонлар хақиқати, ўғрилар хақиқати, адашғанлар хақиқати ва х.к. Одил одамлар орасидаги низолар, келишмовчиликлар , ўзаро хафагарчиликлар, қолаверса жамият ва давлатлар аро нохуш вазиятлар- айнан хақиқий хақиқатни хархил талқин қилишдан, ўзаро нотұғри тушунишдан бошланади. Асли хақиқат учун кураш асл дүстларни ажратиб юбориши ёки жамиятлар орасида қирғин уруш, терроризмга олиб келади. “Хақиқат бузулса асабим бузилади” деган сўзларни ўзи асл хақиқатдан йирокдир. Чунки бу Сизни хақиқатингиз , лекин Сиз унинг хам хақиқатини тушунишга харакат қилинг. Афсус, айрим қонун химоячиларни хам шахсий “хақиқатлари” бор. Бир одамни асли хақиқат йўлига буриш мумкин, аммо жамиятни бу йўлга бутунлай буриш катта муаммо.

Мен кимман...

Келажаги порлоқ Ўзбекистон республикасининг оддий фуқоросиман ва бу билан фахрланаман. Деярли барча илмий даража ва унвонлар сохиби эканлигимдан, отам полковник Умарали Қосимов, захматкаш ўқитувчи Фароғат онамни ўғли эканлигимдан фахрланиб Аллоҳга шукроналар қиласман. Аммо уруш даври ва ундан кейинги машақатли хаёт ва етимликни маъпавий –моддий юклари остида бундай даражаларга эришиш ва эл назарига тушиш осон бўлмади....

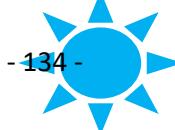
Ночорликда, айрим яқинларимнинг эътиборсизлигига, то хатто яхшилик қилганларимдан хасад қилувчиларни

тушинишга харакат қилдим, айбни аввало ўзимдан изладим. Уларга Аллохдан инсоф сўрадим. Лекин, хеч қачон уларга ёмонлик қилмадим. Аммо, талабалар ва шогиртларимга нисбатан талабчанлигимни юқорилигини тан оламан. Уларни хаёт синовларидан мувоффақиатли ўтишларида интизомли, масъулиятни хис этиш, юқори маданият ва билим сохиби бўлиш келажакда эл назарига тушишнинг пойдевори эканлигини тушунтириш биз устозлар олдидаги асл вазифамиз эканлигини унитаслигимиз зарур. Бунга тушунмай мендан ранжиганларни совуқ муносабатларида адолатни букаётганларни ўйлаб тунни кун билан улаб рухий азоб ила тўлғанаардим, ичимга ютардим. Аммо, орани очик қилучи совуқ сухбатларни қилмадим.

Мен хаётдан нолимадим, фақат шукр ила сабр қилдим. Рухий азоб ва аламларимни меҳнату-ижод ила енгдим, хаётимдаги ёқимсиз дақиқаларни унитишга харакат қилдим. Вужудимда таъмагирлик бўлмади. Илмий ва баъдий ижодимни халол остоидан бошладим. Шогирдларимга халол ва хавас билан меҳр бердим. Дўст ва биродарларимга меҳр ила ўз қалбим қўрини улашдим. Хаммага яхшилик қилиш хаётим мезони бўлди. Лаганбардорлик билан ғанимлик қилмадим. Одамларга табассум ва меҳр билан қўл узатдим. Уларни бағримга босиб сўрашдим. Менга нисбатан хасад қилувчи ғанимларни дўстга айлантиришга эришдим. Аллохга минг бор шукурлар бўлсин.

Шукуроналикка 7 сўз

Шукуроналик бу фақат тоат-ибодат ва намоз ўқишигина эмас. Бу хаёт. Бу сизнинг фаолиятингиз. Умр бўйи қилган яхши-ю ёмон ишларингизни Аллоҳ назлидаги торозида тортиб тақдир деб аталмиш қисматингиз Шукуронасиdir. Шукуроналик бу “тақдирим шу экан, берсанг ейман,

бермасанг ўламан” дегани эмас. Шукуроналик бу “Сендан харакат, мендан баракат” мақоми билан халол мөхнат ва яна мөхнат қилиш демақдир.

Шукур қилиш-аслида ўзингдан кейин яқинларингни яхши ёмон кунларини сарҳисоб қилиб фикрлаш ва бирини кўриб сабр қилиш иккинчисини кўриб шукур қил деганидир.

Хаётимиз сабр қилиш онларига бой.

Ота-она ва боболаримиз шунга ўргатган. “Бойларга ҳасад билан эмас, ҳавас билан қараб фикрла” деб онгимизни бойитган. Фарзандларимизни маърифат йўлида, асл маънавият даргоҳида онгларини чиниктиришга эришишимиз зарур.

Умид ва эзгу ниятларимизни рўёбга чиқазган тангрига минг бор шукур. Фарзандларинг шунчалик ақл-ҳуш соҳиби бўлиб, ҳавас қилгудек муҳит яратиб, шукурони ҳаёт қилишлари, ҳамма орзу қиладиган бундай гўзал юртда юрганлигимиз, узокда ёки уйда бўлса ҳам оиласарини мукаммал қилиб қўйганликлари, ўзаро жигарларига боҳоли-қудрат меҳрибон бўлиб турганликлари, бағри кенг саҳий ва раҳимдил фарзанд насиб этганлиги билан ҳудога яна бир бор шукур қиласин. Уларни Аллоҳ асрасин.

Иншаоллоҳ, тангрим, ёшларни асра, қайноқ ва бетинч ҳаётларини янада мазмунан баркамол қил. Оиласарига ўзлари бош бўлиб, қўша-қариб, пир-у бадавлат бўлишларида ўзинг раҳнамо бўл. Омин.

Аммо, бундай жўшқин ва бешавқат ҳаётда янада хотиржам яшаш ва бадавлат бўлиш учун ақл билан мулоҳаза қилишга эътибор қилинса, тангрим имкониятлар доирасини янада кенг очиб беришига ишонаман.

Суҳбат ва фикрлашда оғирроқ бўлишни унутманглар.

Худо берган ақл-заковат, ишбилармонлик, ғайрат, мақсад учун оҳиригача курашиш, тавакаллик билан иш юритиш, хотамлик ва бағри кенглик каби ҳислатларни

хаётда тадбиқ қилаоладиган фикрлаш қобилятиңгиз борлигига шукур.

Аммо, асаб ва соғлиқ заҳирасини қариликка сақловчи интилиш ёшларда етарли әмас. Сизларга ёқмаган вазият, сүз, муҳит, шароит ва шу каби икр-чикрлар содир бўлганда ақл билан фикрлаш, шайтонга эп бермаслик янада баркамол бўлса, нур устига нур бўларди. Бирозга “ёниб” кетишилик, бақириқ ёки қўполлик, маъданиятсизлик аломатлари эканлигини унутмангалар.

Барчамиз ота сифатида фарзандларимизга берадиган бешта қарзни мукаммал бажариб ва тангри олдида иймонимизни покласак, ёшлар қалбидаги келажакка ишонч туйғуларини янада баркамол бўлишига ишонаман. Ёшлар ҳам, ота-она олдидаги қарзларингизни адo этиш фарз эканлигини унитмасликлари зарур.

Оила-муқаддас. Фарзандлар ақлли-хушли бўлса – улар сени мазмунли тарихинг, таржимаи холинг. Мағрур бўлиб юришинг, эл назарида бўлишинг ва қадди-қоматинг таянчи – ишончли зурриёдларинг эканлигини ёдда тутиш зарур. Буларга амал қилиб яшаш ҳам иймондандир.

Миллатимизни айрим урф-одатлари сизларга ёқмаса ҳам уни хурмат қилиш, дилингда бўлмаса ҳам тилингда, қўлингиз кўксингизда бўлса эл назарига тушасиз, ҳамсухбатлар қалбидан жой оласиз. Унумтанг, хаёт бу – театр саҳнасидаги ўйиндир. Ролни қойил қилиб ижро этган соҳиби инсон ҳаёт юлдузи даражасига кўтарилади.

Ҳаётимизнинг қувончи сизлар- фарзандларимиз, набира ва авараларимиздир. Сер фикр ҳаётимизда “игна билан ер қазигандек” меҳнат ҳосиласида эришган обрўйимиз сизларники. Ҳарбир яратган асарларимиз, мақола ва китобларимиз, шогирдларимиз, умуман олганда барча хайрли ишларимиз салмоғи сизнинг ҳаётингизга мазмун ва барака берса, демак бизнинг фаолиятимиз изсиз бўлмаганлигига тангрига яна минг бор шукур қиласиз.

Назаримда, ақли расо доно одамлар фақат эзгу ниятлар билан яшайды, фақат яхшилик қилиш уларнинг ҳаёт низоми бўлиб қолаверади. Ҳасад қилувчи ёки душманларимиз бўлган бўлса, ўзимизнинг феъл-авторимиз ва самимий ҳурматимиз билан уларни ҳолис биродар бўлиб қолишликларига эришамиз, албатта.

Ёшларни ҳаёт фаолиятида, биз туфайли маҳалла ва ёру-биродарингиз олдида ҳижолат бўлмаслигингизга эришаоламиз деган умиддамиз.

Азиз ёшлар, бундай сўзларни ҳамма вақт хам эшитавермайсиз. Воҳоланки, буни ҳамма ёшлар ўқиб риоя қилса, барака ила пиру-бадавлат бўласизлар деган умиддамиз. Омин.

Яна бир сўз: жиловланмаган кайфият билан яшаш жуда оғир, у соғлиқни кемиради. Кайфиятни бошқариш ўта муҳим масала. У яхшими ёки ёмонми, одамлар ҳамма вақт табассумингизни кўришсин, ширин сўз ва донолигинингизни шайдоси бўлишсин. Шунда ишларингизда ва ҳаёtingизда барака бўлади.

Бундай сўзлар хазинаси чексиз.

Кўнглимдаги яна бир сўзни айтай: аёлларга муносабат! Вояга етган аёл нодонлик қилса, дўқ-пўпса ёки қўпол насиҳат билан йўлга солаолмайсиз. Уларни фақат эркалаш, ширинсўз, осоишта келишув ва амалдаги ҳаёт тажрибаларидан мисол ва ривоятлардаги хақиқат билан кўндиришингиз мумкин. Лекин, эркалаш ва ўз йўлингизга тушириш пул ёки ҳаддан ортиқ совғалар билан эмас. Аёлларда ҳавас кучли бўлади, уни кўча ва ишхонадаги енгил-елпи сўзлар ҳам йўлдан оздириши мумкин. Подшонинг хотини ҳам “сизга тегиб нима кўрдим”, деган экан. Буни тагида чуқур фалсафа бор. Фикрланг, ўйланг, ҳаёtingизда зришган обрўйингизни гулдек асранг. Ишончимиз комил, Сизлар Президентларимизни халқимиз фаровонлиги йўлидаги орзуларини амалга оширишда

миллатимиз шону-шуҳратини кўкларга қўтарасизлар, отабоболаримиз ўгитларига роя қилган холда, республикамиз ривожига ўз хиссангизни қўшасизлар. Пиру-бадавлат бўласизлар.

Омин.

МУНДАРИЖА

СЎЗ БОШИ
МУҚАДДИМА
ИНСОН МАЊНАВИЯТИНИНГ СИРЛАРИ
ИФВОГАРЛИК ВА ЁЛГОНЧИЛИК — ЖАМИЯТ
БУЗГУНЧИЛАРИ
ТАЪМАГИР ВА ПОРАХЎРЛАР — КОРРУПЦИЯНИНГ
БОШИ
КАМТАРЛИК ВА БАҒРИ КЕНГЛИК — ОНГ ВА
МАДАНИЯТ ОНАСИ
ҲАСАД БИЛАН ЭМАС ҲАВАС БИЛАН ЯШАНГ
УСТОЗ — БИРЛАМЧИ, ШОГИРД — ИККИЛАМЧИ
ЖАҲОЛАТ – ҒАМ ТАШВИШЛАР КЕЛТИРАДИ.
ЎЗЛИГИНГНИ АҚЛ ИЛА ЎРГАН.
ДЎСТ, АЁЛ ВА ФАРЗАНДЛАР КИМ
ДОНОЛИК — ОСУДА ХАЁТ ПОЙДЕВОРИ
ОЛИМЛИК ВА ОЛИМЛАР- РИВОЖЛАНИШ ОНАСИ
ИБРАТЛИ РИВОЯТЛАР ВА БИР ШИНГИЛ ИЖОД
ЧИЗИҚЛАРИ

Эркин Умарали ўғли (Иркин) Қосимов Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, Москва Халқаро инженерлар Академияси мухбир аъзоси, Техника фанлари доктори,

профессор. Қозоғистон Республикаси Архитектура ва қурилиш Академияси ва Қирғизистон Республикаси Қурилиш, транспорт ва архитектура давлат университетлари фахрий профессори. 757 дан зиёди илмий, услубий мақолалари ва оммабоп бадиий асарлари чоп этилган. Булардан ташқари 39 та монография, дарслук ва ўқув қўлланмалари, 22 та муаллифлик гувоҳномалари, 2 та патентлар муаллифи. Марказий Осиёда қурилиш ашёлари йўналишида биринчи фан доктори ва профессоридир. Унинг илмий раҳбарлигига 3та техника фанлари доктори, 30 та фан номзодлари диссертация ёқлаган. Шунингдек, турк ҳамкасб олимлар билан биргаликда 25 йил давомида Ихтисослашган Илмий кенгаш аъзоси сифатида ўнлаб илмий кадрлар етиштиришга ҳисса қўшди ҳамда 15 дан зиёд қурилиш ашёлари йўналишида илмий-амалий ва бадиий асарлар яратилди.

Севган машғулоти. Давлат ва динлар тарихи, шеърият, санъат, шахмат, доно одамлар сухбати.

